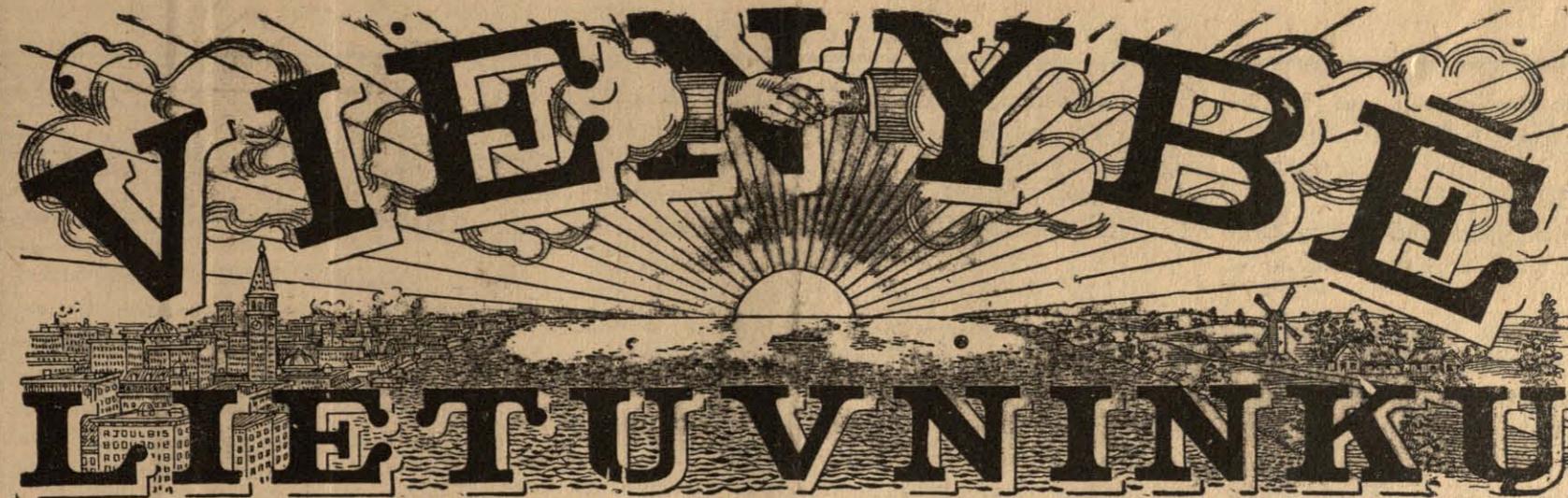

"VIENYBE LIETUVINKU"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose \$2.00
Europoje ir kitur \$3.00
Kanadoje \$2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klausite lašku:
J.J. Paukštis ir Co. (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

VIENYBE LIETUVINKU

PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.

Brooklyn New York.

Yearly subscription rate:

In the United States ... \$2.00
To Foreign Countries ... \$3.00
To Canada \$2.50

Advertising rates on application.

Address all communications to the publishers:

J. J. Paukštis & Co. (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

No. 13

Entered as SECOND CLASS MATTER October 23, 1907, at the Post Office at BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-ED, 1879.

Metai XXX

VEL VERDUNAS UGNYJE

Vel prie Verduno dideli mušiai, pats miestas ugnyje.

Vokiečiai paskandino be persergėjimo anglų laivą

Sussex; ant jo buvo 380 keliauninkai, žuvo 50 žmonių, tarpe jų keli amerikiečiai.

Rusai pradėjo atakuoti vokiečius tarp Rygos ir Dvinsko, nekuriuose punktuose jiems pasisekė.

Ant Juodujų jurių rusai paskandino 16 nedidelių Turkijos prekybos laivų.

Amerikiečiams ir Karanzos kareiviams Mexikoje nelengva bus sugauti banditą Villą. Prie jo vis prisideda daugiau karumenės, jis buvo apsueltas, bet prasimūšė ir pasislēpė kalnuose. Apskritai amerikiečiams dabar yra daug nesmagumu.

P. LEONO LAIŠKAS iš MASKVOS.

(Baltimorečiai lietuviai kur miesto Valdyba tvarkyra pasiuntę Lietuvių Draugijai savo aukas per p. Leoną, ir šiomis dienomis apturėjo atskymą, ir ši atskymą mums perdavė p. J. Kablis, Baltimorės lietuvių veikėjas. Mes tą laišką išspausdiname visuomenės žinių, nes tame yra keletas faktų, nušviečiančių nelaimingą lietuvių padėjimą. Laišką talpiname su p. Kablio komentaruais, kaip žemius seka).

Kaip jau yra žinoma „V. L.“ skaitytojams, Baltimorečiai neprieklauso nei prie vieno „fondų“ Amerikoje ir jau išsiuntė nukentėjusiai Lietuvali du tukstančiu rublių, — trečias tukstantis taipgi jau gatavas tik reikalingas išsiusti.

Kaip buvo siūstas antras tukstantis rub., jau laiškas gautas nuo p. P. Leono iš Maskvos, kuri talpinu žemius.

„Geriamas Tamista! —

Piningus — viena tukstanti rub., — gavau. — Dr. „Gydymo ir Maitinimo“ Rusijoje neveikia, jos nariai liko Vilniuje. Prašyčiau jos dalį leisti induoti „Globai“, nes ji mažai lėšų turi, o globiamieji žmonės taip pat didelį vargą kenčia, kaip ir kiti pabėgėliai. Rusų valdžia ir tauta, rodosi, nemažai lėšų duoda karės aukoms šelpsti, bet kadangi žmonių išvarytų ir išbėgusių iš savo gūstų labai daug, — tai lėšų ir neužtenka. Vietai sušelpimas pusėtinis, kaip padėkim Maskvoje, su socialistais, nežinia delko

jie laikosi pas save surinktas aukas? Gal tuomet išsiūs, kuomet lietuvių mažai bebus. Musų Baltimorėje tautiškoji pusė, tą gerai suprato, kad pinigai siuntinėjami nuo vieno miesto iki kita, iš vienų rankų į kitas, labai dila; tuomet musiškiai kalbino klerikalus veikti išvieno, ir buvo susitaikę, bet pp. Vasiliauskas, Laukaitis & Co. nors matė, jog viskas gerai klojasi, vienok savo politikavimais suardė tą viską ir delei savo „politikos“ vėl suerzino žmones, tuos kelis surinktus centus siuntinėdamis Chicago, o ten viršininkai laikoi surinktas aukas bankose. Nors laiškus gauname graudingus iš Lietuvos ir musų broliai prašo pagalbos rankas ištisę, bet musų anie politikieriai ant to savo akių neatkreipia.

Laikas jau butų sukrusti ir surinktas aukas nelaikyti Tamstos, akis į ten, kad musų žmonės nekeštų bado. Mes negalime nieko sužinoti, užtad ir nerimstame.

Lauksiu atskymo, kam pavesti pinigus, kuriuos skyrėte „Gydymo ir Maitinimo“ draugijai.

Su draugiška pagarba,
P. Leonas.

Ištekro, nors nekurie tyčiojosi iš musų, kad mes neprieklausom nei prie vienu „fondų“, bet kaip man išsižiuri tai baltimorečiai beveik geriausiai pasirodo aukų siuntinėjime negu kiti visi, išskiriant Tautininkų fondą. Tautiečiai tai dar puikiusiai atsižymėjo aukų siuntinėjime. O klerikalai

jos dalis. Šitos abi draugių turi veikti Didž. Lietuvoje po vokiečiais. Kaip jos dabar veikia, nieko nežinome. Gal teks dabar sužinti per Stockhome susitvėrusi naują lietuvių komitetą ir potam, kaip sugrįž Ameirkon kun. V. Bartuška ir Dr. J. Bielskis.

Delei patemijimų gerb. p. Kablio apie aukų siuntinėjimą ne per fondus tiek reikytu pasakyti, kas musų sriovės laikraščiuose jau nuo senai yra sakoma: Kokais keliais aukos yra siūniamos, tokie keliai ir yra geri, biliūkai atkos pasiekia nukentėjusius lietuvius. Bet jeigu mes norime musų demokratinių sriovės vienybę išsauleti, tai visos musų aukos turi buti siuntinėjamos per L. G. ir A. F. Jeigu savo istaigoms parodysime neužsitikėjus mylinčių savo tautą. Bulota. Jisai (p. Bulota) daug katalikams nekenksiąs „kaip koksai juodas debesis pereisiās“ ir vėl busianti šventa ramybė. O ši ramybė įvyksianti ve kokiu bdu:

„Dabar blokų gadynė. Įvyko blokas socialistų su visais laisvamaniais. Turi taip pat įvykti blokas visų tikru tautininkų, neveidmaininčių mylinčių savo tautą. Blokas, daromas iš viršaus, nepasiekė“ (Čia jau matomai kalba apie musų Sandaros pakvietimą sriovijų i koaliciją). „Bét viršunės dažnai perdaug fanaberijos turi. Ko nepadarėmė išviršaus, mėginkime daryti iš apačios“

Tas „darbas iš apačios“ busių stiaprūmimas savo t. v. Tautos Fondo.

O dar iš pat pradžios šito straipsnelio, kun. Kemešis aiškina, kodel neįvykės tautininkų su jaisiais blokas. Esą: „Tautininkai išsigando musų ir ēmę traukties atastutpi atgal.“

Kuomet suimi viską į daiktą, pasirodo kun. Kemešis visoje savo nuogybėje, kaip politiškas makliorius. Jisai nieko neprisimena, kaip vos tik prasidėjus taurimams delei bloko, tuojuo pradėjo per savo laikraštį giedoti laktingalos balsu, kad blokas jau esas įvykės, ir jis esas įvykės su „gerais ir bepradedančiais krikščionėtis tautiečiais.“ Dabar jau rašo, kad ir tie „gerieji tautiečiai tyli.“ Velgi jisai ēmę sijoti, kokie tie „tautiečiai esą geri ir negeri.“ Tuomi mat manę suerzinti musų pačių sriovės veikėjus (ir

šitas, reikia pripažinti, jam pasisekė, nes tuli musų veikėjų greitai šitai kun. Kemešiaus meškerei taip gerokai iškabino, kad dar ir šiandien laikosi...). Toliaus jisai eidamas tarybosna su mumis delei bloko, taip „dailiai“ pradėjo elgtis, kad musų Sandaros kuopas pradėjo kolioti „girtuoklių klubais.“

Niekas jam nedavė teisės paskelbti savo laikraštyje, kad jau „blokas įvykės,“ kuomet jisai dar nei nepradėtas buvo vykinti. Niekas jam nedavė teisės kištis į musų sriovę ir sijoti tautiečius į „gerus“ ir „negerus“. Kas jam, ant galų galo, dažnėties musų Sandaros kuopas kolioti „girtuoklių klubais“?

Toliaus kun. Kemešis pakliūdo vėl socialistų susiartinimą su laisvamaniais ir primena atvažiavusį p. Bulotą. Jisai (p. Bulota) daug katalikams nekenksiąs „kaip koksai juodas debesis pereisiās“ ir vėl busianti šventa ramybė. O ši ramybė įvyksianti ve kokiu bdu:

„Dabar blokų gadynė. Įvyko blokas socialistų su visais laisvamaniais. Turi taip pat įvykti blokas visų tikru tautininkų, neveidmaininčių mylinčių savo tautą. Blokas, daromas iš viršaus, nepasiekė“ (Čia jau matomai kalba apie musų Sandaros pakvietimą sriovijų i koaliciją). „Bét viršunės dažnai perdaug fanaberijos turi. Ko nepadarėmė išviršaus, mėginkime daryti iš apačios“

Tas „darbas iš apačios“ busių stiaprūmimas savo t. v. Tautos Fondo.

O dar iš pat pradžios šito straipsnelio, kun. Kemešis aiškina, kodel neįvykės tautininkų su jaisiais blokas. Esą: „Tautininkai išsigando musų ir ēmę traukties atastutpi atgal.“

Kuomet suimi viską į daiktą, pasirodo kun. Kemešis visoje savo nuogybėje, kaip politiškas makliorius. Jisai nieko neprisimena, kaip vos tik prasidėjus taurimams delei bloko, tuojuo pradėjo per savo laikraštį giedoti laktingalos balsu, kad blokas jau esas įvykės, ir jis esas įvykės su „gerais ir bepradedančiais krikščionėtis tautiečiais.“ Dabar jau rašo, kad ir tie „gerieji tautiečiai tyli.“ Velgi jisai ēmę sijoti, kokie tie „tautiečiai esą geri ir negeri.“ Tuomi mat manę suerzinti musų pačių sriovės veikėjus (ir

Mums smagu yra pastebėti, kad uun. Kemešis greitai išėjo musų visuomenei aikštén, ir sijam prigelbėjo musų tarybos delei bloko. Jis yra politikierius, bet prasitas, — daug prastesnis už musų Rosensonus ir McGuirus, kurie rudenį prieš rinkimus blokus kojomis numryptia. Mat jisai griebiasi insinuaciją ir nesidrovi vienąkitą antis, kurią jisai dabar pakepē, tai paskelbiamas, kad musų fondų jau „nėsa!...“ Šitą, rodos, ir katalikiškoji visuomenė pamatyti, ir visi Amerikos lietuvių tautiečiai dar arčiau susispires, kad savo įstaigas, per kurią šmeižiamas, auklėti ir stiprinti, nes tik vidurinė sriovė nera tokiai nešvarią politikavimą, ir tik ši sriovė žiuri į Lietuvos gelbėjimą akimis tikru Lietuvos sunū ir dukterų.

Budamas Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondo vienų iš jo valdybos narių, skaitau reikalingu kreiptis šiuo straipsneliu kaip į musų Fondo visus skyrius, taip lygiai ir į visą, jokių partijų nesuvartžytą visuomenę, kad šiatai kun. Kemešiaus „politikę“ imtumete atidžion ir prigulinčiai atstovetumet priešais bandymus inesti į musų visuomenę betvarkės. Kaip mateme, kun. Kemešis

ir jo rūšies „politikieriai“, savo keliais nuėjo. Jie sulaužė visus savo prižadus bandyme tartis Lietuvos pašalpai dirbt, — sulaužė kun. Kemečis per savo laikraštį erzindamas musų sriovės žmones ir musų organizacijas koliodamas „girtuokliais“, pagaliaus net apskelbdamas, kad mes savo organizacijų (kaip L. G. ir A. F.) visiškai nebeturime. Lai jisai visą šitą nešasi savo atsakomybę. Ant musų geriausiu noru jisai išliejo viša eilė pasityciojimų. Ant galo jisai apskelbė boykotą Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondui. Musų višomenė tą atmisi!

J. O. Širvydas.

L. G. ir A. F. fin. sek.

P. S. Bučiau dėkingas laikraščiams, kurie šiuos mano kelis žodžius perspausdintu. J. O. Š.

Peržvalga

// Sandaros paklaidos.

Savaitraštyje „Katalike“ No. 1 tilpo gražus redakcijos straipsnis „Amerikos Tautinė Sandara ir blokas.“ Ten kalbama apie Sandaros pamatinį principą, kuriuoju kiekvieno jos nario tikėjimas paliekama jo privatinui dalyku. Prirodinėjama, kad Sandara kai po politinė organizacija tegali tarties tiktais su kitomis politinėmis organizacijomis, o su tikėjimu ji neturi nieko bendro, — link religijų ji laikosi neutrališkai. Politiskos organizacijos bandomas daryti sutartį su bille kokia religijini organizacija yra ne nuoseklus ir todel kenksmingas darbas. Katalikybė ir politika nieko bendro neturi ir todel tarp jų negali buti jokių tarybų. Sandara dedantiesi su katalikais blokan pasistatę save kaipo nekatalikais, o ištekrujuj Jon gali prieklausyti ir katalikų ir kitokių tikėjimų pasekėjai.

Musų nuomone tas straipsnis yra visiškai teisingas. Su katalikais kaipo su religijiniais žmonėmis negali jungtis politiška (tai yra ne tikėjimiška) organizacija. Tikri katalikai net negali buti kokių nors politiskos organizacijos narai, nes kuris katalikas grieiasi politikos, tas neišpažinta Kristaus mokslo, nes Kristaus „karalystė ne iš šio pasaulio.“ O politikieriai kaip tik ir kariauja už „karalystę“ ant šio pasaulio“ todel jie yra ne Kristaus pasekėjai. Kristaus mokiniai nevarinėjo politikos ir katalikas eidamas politikon turi ta mokslo pasilikti namieje.

Viskas butų gerai, bet to straipsnio autorius pamiršo vieną ir tai patį svarbiausią dalyką, tai yra tā, kad šiandien sulyg kulinukų nekarta išreikšto griežto noro, klerikalai, tikri klerikalai vadina katalikais. Žinoma nuo to nukenčia niekas daugiau, kaip tik katalikai, nes jų vardo dengiasi visiškai kitos rūšies žmonės žemianti Kristaus mokslo. Žinoma, tas dalyko nepataiso jei jie vadina save katalikais, o ne klerikalais, ir jie nei kiek netampa kitoiki, juk ne vardo dalykas. Jau perjame „V. L.“ N Sandaros skyriuje buvo išspaustintas užklausimas, kodel klerikalai vadina „katalikais.“ Atsakyti galima, kad buvo daryta delto, kad bent per tą laiką neerzinti klerikalų, kur net į ją jais tarimasis, o juk jie savo tikro vardo labai gadijasi.

Nerašysime plačiai kas yra klerikalizmas ir kas katalikybė ir kame skirtingumas. Tame klausime redakcijos portfelyje yra gana geras straipsnis išrišantis tą klausimą, kurį indėsime sekantin N.

// Kun. Dembskio biografija jau parašyta.

Numirus kun. Dembskiui buvo sumanyta parašyti ir išleisti jo biografija, tam tikslui net buvo pinigai renkami. Dabar sužinome, kad jau ta biografija parašyta, tik liek dar jo raštu peržvgal sutvarkyti. Pasilieka tik jau išleisti.

// Apie p. Bulotą.

„Ateities“ redaktorius p. Rimka buvo nuvažiavęs pas p. Bulotą ir turėjo pasikalbėjimą kaip su pažiūstamu iš Lietuvos. Pasirodo, kad p. Bulota yra vidurinės sriovės žmogus, kad jis nieko nežinojęs apie L. G. ir A. F., kad jis jokios sutarties su L. Š. F. nėra padares ir tt. Jei taip yra, tai mums tautininkams bent dabar pasilieka jį kviečti mūs fondui pasidabutti, žinoma neskriaudžiant L. Š. F. Ypač svarbu tas, kad p. Bulota sakosi atvažiavęs ne kuriu noru partiją stiprinti, bet rinkti pinigų nukeitėjusiems, kas visuomet buvo musų troškimu.

Taipgi kalbama apie sąlygas, bet mums rodos, kad sąlygų klausimas yra antraeilis tik nereikia buti užsispypřelias, nors žinoma be niekur nieko, anot „Ateities“ remti ar ką nors veikti, negalima. Negerai iš p. Bulotos pusės tas, kad jis viešai per jam patinkamą laikraštį nepasikelbia nei kam jis tilkrai rimks aukas, nei kuriu draugijų bi fondų surengtose prakalbose kalbės, nepasako nei kam jis geistų, kad ankos butų slūčiamos. Dabar iš pasikalbėjimo p. Širvydo, Karužos ir tt su jumi matome viena, p. Rimka mus informuoja kitaip, Dr. J. Šliupas iš pasikalbėjimo išneše ispuđi vėl kitokį, o mūs redakcijoje kalbėtasi su p. Bulota irgi neaiškiai. Tokia „politika“ negera. Kiekvienas save gerbiąs aiškiai ir višai pasalkytu savo nuomonę, savo pageidimus, planus. Paskui vėl gerb. Bulota lai aiškiai pasako, ar jis tilkrai pagiria social. Šelp. Fondo „taktika“, kad dabar aukas ne reikia siūsti, nes jos bus reikalingesnės karei paigantės ar p. jos pasibaigimo, kuomet bus geresnės „progros“ tas aukas sunaudoti.

Dabar gi visuomenė delei tu viši neaiškumų kladinama. Mes manome, kad politika yra geriausia, kurioje tiesiog einama prie tilks.

// Apie laisvamanybę.

„Ateitis“ bekritikuodama mus bendradarbio p. Sandariečio straipsniu sako:

„Lietuvos gyvybė ir linosybė yra ne tame, kad lekioti savo išsvajoto „baltojo gyvenimo“ darbuose, bet tame, kad Lietuvos žmonės butų laisvi ir laimęgi šios žemės gyventojai. Laisvi ir laimingi gali buti tik tuomet, kuomet turės ne vien politišką laisvę, bet ir dviasi ir ekonomišką, o šito negali buti tol, kol nebus tikėjimo ir sažinės laisvės etc.“

Tas viskas puiku, o puiku todel kad madoje ir priešintis nėra ka. Patartai galima tiktais išigiliinti i tai kas yra laimė.

Kasdank lyginimo laisvamanybės prie kukalių tai „Ateitis“ višai neišskiria laisvamanį iš „laisvamano.“ Pirmą laisvamanybę mes labai augštai statome, o antra smerkiamo. Kas gi nesigėrės tokia laisvamanybė kaip kad Šliupo laisvamanybė, kuris

lietuvių tautą stengiasi atliuosuoti nuo visko kas jai yra kenksminga, kuris skelbia tikros etikos pamatus, kuris pagaliaus lietuvius kelia kaipo žmones. Tokia laisvė yra idealu. Bet mes juk žinome ir tokius „laisvamanius“, kurie pasikabinę kambaryje negražiai išskiriai iš keli tautininkai, bet jie pasiliko bereikšmeis.

1) Socialistai seime nepraleido jokių rezoliucijų link Lietuvos autonominijos. 2) Socialistai išsirinko fondan savo didžiumą, (tenais likosi išrinkti ir keli tautininkai, bet jie pasiliko bereikšmeis). 3) Socialistai išrinko partystišką iždininką, (kuris nors ir i LSS. nepriguli, bet tame jokios svarbos nėra). 4) Išrinkta Šelp. Fondo didžiumą ant tiek ignoravo tautininkus, kad iš jų iždininko norėjo atimti tas aukas, kurios implaukė laike seimo, kad perduoti savam iždininkui. 5) Dabar Šelp. fon. yra socialistų kontrolėje, jie ji remia, palaičia, juo rupinasi. 6) Amerikoje yra trijų svarbiausios sriovės ir visos jos turi po fondą ir i tuos fondus visuomenė žiuri kaip i srioviu fondus. Taigi gerbiai „Naujienos“ pirmiau sumuškite šiuos faktus, o paskui jau mes Šelpimo fondo nevadinsime socialistų fondu.

// Susitaikymo sąlygos yra „garbingos.“

„Darbininkas“ susitaikymo sąlygas tautininkų su klerikalais vadinama garbingomis. Ir turi pilna teisybę, — tos sąlygos klerikalams garbingos ir labai garbinges, tai visiškas jų butų išlošimas, bet mums tos sąlygos visiškai negarbingos. „Darbininkas“ juk gali gerai suprasti, kad kas vienam labai geria, tas kitam gali buti blogu.

Ten pat prašoma iš musų atitarti yti klaida, kurią mes buk padarēme tą visą memorandumą padavindami katalikų memorandumu. Su mielu noru atitaisyti, bet pirmiau reikėtų pripažinti, kad mes su katalikais nežinome, kad jis nieko nežinojęs apie L. G. ir A. F., kad jis jokios sutarties su L. Š. F. nėra padares ir tt. Jei taip yra, tai mums tautininkams bent dabar pasilieka jį kviečti mūs fondui pasidabutti, žinoma neskriaudžiant L. Š. F. Ypač svarbu tas, kad p. Bulota sakosi atvažiavęs ne kuriu noru partiją stiprinti, bet rinkti pinigų nukeitėjusiems, kas visuomet buvo musų troškimu.

Taipgi kalbama apie sąlygas, bet mums rodos, kad sąlygų klausimas yra antraeilis tik nereikia buti užsispypřelias, nors žinoma be niekur nieko, anot „Ateities“ remti ar ką nors veikti, negalima.

Negerai iš p. Bulotos pusės tas, kad jis viešai per jam patinkamą laikraštį nepasikelbia nei kam jis tilkrai rimks aukas, nei kuriu draugijų bi fondų surengtose prakalbose kalbės, nepasako nei kam jis geistų, kad ankos butų slūčiamos. Dabar iš pasikalbėjimo p. Širvydo, Karužos ir tt su jumi matome viena, p. Rimka mus informuoja kitaip, Dr. J. Šliupas iš pasikalbėjimo išneše ispuđi vėl kitokį, o mūs redakcijoje kalbėtasi su p. Bulota irgi neaiškiai. Tokia „politika“ negera. Kiekvienas save gerbiąs aiškiai ir višai pasalkytu savo nuomonę, savo pageidimus, planus. Paskui vėl gerb. Bulota lai aiškiai pasako, ar jis tilkrai pagiria social. Šelp. Fondo „taktika“, kad dabar aukas ne reikia siūsti, nes jos bus reikalingesnės karei paigantės ar p. jos pasibaigimo, kuomet bus geresnės „progros“ tas aukas sunaudoti.

Dabar gi visuomenė delei tu viši neaiškumų kladinama. Mes manome, kad politika yra geriausia, kurioje tiesiog einama prie tilks.

// „Naujienos“ progresuoja.

Pirmiau „Naujienos“ niekaip kitaip nevadino mus kaip tik šmeikais, melagiai etc. Dabar jau tik atžagareivais, na dar kiek palanksiame ir busim pavaudinti pirmieviais. Vadinas „N.“ priešais prie to, kad tilkru mus variai labiau ant vienos išsiderėdamas. Tos sąlygos buvo kataliku, klerikalu padiktuotas ir mes jas taip ir pavadinome. Tai ką gi tuomet atitaisyti?

• • •

// „Naujienos“ išsivaino.

„Kova“ paprastai barasi, jei kiti koliojasi, bet jie mus tiesiog iškolioja ir jai neverta atkreipati atydos. Atvirai pasakysime, kad mes ant greitųjų perskaite „Laisvėje“ p. Petrauskų straipsniuką ir išsivaizdinome, kad tai kalbama apie socialistų (L. Š.) fonda ir todel taip išėjo. O ta išstrauka yra lygiai pritaikoma ir prie L. S. S. Bet čionai „Kovos“ virtus fražėmis lošimas. Gana apie tai.

• • •

// „Vilčiai“ renkami pinigai nuo „Draugų.“

„Kova“ tiesiog intaria, kad k. Maliauskio renkamos aukos „Vilčiai“ nueis palaikymui „Drango“ virtus dienraščiu. Jei tas butų tiesa, tai visai negražiai butų pasielgti iš k. Maliauskio pusės. Bet sprendžiant iš to kaip k. Maliauskis rašinėjo polemikas, sprendžiant kokius irankius varotojų tū aukų rinkimui, iš jo galiama visko laukti.

• • •

NAUDINGA KNYGA

LITHUANIA IN RETROSPECT AND PROSPECT.

parašyta Dr. Jono Šliupo.

Pirmutinė knyga anglų kalboje apie Lietuvą ir lietuvius.

Iteikite ją svetimtaučiams.

Knyga didelio formato ir gražiai atspausta, prekė tik 50e.

Pinigus siūlykite stam-

pomis, adresuojant šiaip:

„Vien. Liet.“ Administr.

120 Grand st, B'klyn, N. Y.

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

milijonas gyventojų Serbijoje, likusieji 4 milijonai visiškai bandoma.

SUKILIMAS CHINUOSE.

Mudenas. Manchuria. Japoniškų laikraščių korespondentai praneša, kad sukilimas Chinijoje vis didinasi. Dabar jau esą apie 20,000 sukilėlių neskaitant jau sukilusios prieš valdžią kariuomenės. Sukilėliai traukia ant Chinių sostinės Pekino.

SVEDIJA ŽADA DRUTINTI SA- VO DRUTVETES.

Stokholmas, Švedija. Keletas Švedijos parlamento narių įsės parlamentan, kad butų nuskirta apie 3 milijonai kronų delei su-drutinimo drutvietės prie miesto Geteborgo. Tas reikia padaryti delto, kad tas prie jurių gulinis miestas, kilus karei pirmiausiai bus užpultas.

Dabar Švedija labai menoroms išleidžia svetimų šalių pavaldius.

CHINIJA JAU VĒL RESPUBLI- KA.

Pekinas. — Chinų vyriausia valžia paskelbė, kad chinai vėl per-eina prie respublikos ir Yuan-Si-Kajus save skaito ne monarchu, bet prezidentu. Tas esą delto, kad didžiuma gyventojų to reikalauna. Tikimasi, kad sukilėliai nusimalys.

KAIZERIO PLANAI.

Londonas. Laikraščiuose dabar daug rašoma apie kaizerio planus, kuriuos jis turėjo prieš karę. Vie-no žymaus austro-vokiškų reikalų žinovo tilpo indomus straipsnis laikraštyje „Nineteenth Century.” Pasirodo, kad kaizeris su užmuštuojuo prieš karę Austrijos sosto inpdėniu Ferdinandu buvo susitaręs, kad reikia išteigtį valstija Jagelom Lenkija, prie kurios butų prideta Lietuva ir Ukraina ir tos valstijos karaliumi butų Ferdinandas. Kita gi valstybė butų sutverta iš Čechijos, Vengrijos ir Serbijos. Vokie-tija gi gautų tas visas žemes, kur gyvena vokiečiai, bet dar ir su Triestu. Taigi, jei tas butų ivy-ke, Austro-Vengrija butų padalinta į dvi dalis, o Vokietijos ru-bežiai butų pasiekę net Adriatiko jures. Bet visgi reikia paabejoti begu tokį planai galėjo buti.

FRANCUZU NAUJA PASKOLA.

Iš Paryžiaus pranešama, kad pernai Francija turėjo 440 milijonų dolarių daugiau išlaidų, bet jos finansai stovi dabar labai gerai. Dabar vėl Francija skolina pusantrę miliardo dolarių. Ap-skritai imant Francijai viena karei tėsimo diena atsieina 18 milijonų dolarių, o Anglijai atsieina 22 milijonų dolarių.

VOKIEČIAI SILPSTA.

Apskritai dabar Europos laikraščiuose daug kalbama, kad Vokietija dabar silpsta. Nežiurint i jos didžiausių drutumų ir prisengimų prie karei visgi turi būti kur nors rubežiai. Labai nesmagiai ant Vokietijos ir jos draugų atsiliepia nepasisiskimai po Verduru. Ir apskritai dabu kalbama, kad karė turės greitai laiku pasibaigti. Francijoje net kalbama, kad reikia butinai parei-kalauti iš Vokietijos apmokėti vi-sas karei išlaidas, bet vargiai vi-sa Vokietija daugiau turi turto negu šiai karei yra išleista pinigų.

GRAIKIOJE DIDELIS BADAS.

Atenai, Graikija. Graikijoje dabar gana didelis badas, ta ne-slepia nei Graikijos valdžia. Sa-koma, kad dabar Graikija labiau badoja negu Vokietija. Bet iš limus Carranzistai atmušė. Taip-

to padėjimo nėra jokios išeigos, badas vis didihasi. Viduryje kila neramumai ir neužsiitikėjimas sa-jungiečiais.

HISPANIJA PRIEŠ AMERIKA.

Kaizeris su popiežiaus pagalba pasiūlė Hispanijai tulus pasipli-mus, jei ji stotu vokiečių pusėje. Dabar Hispanai gana atvirai apie tai kalba ir bando užstoti vokiečius ir gana priešingai atsine-ša link Amerikos, kurioje labai daug dirbama kariškos amunicijos del sajungiečių.

SKERDYNĖS SERBIJOJE.

Romas laikraščiuose patilp pasibaisčtinės žinios kaip bulgarai ir austrai baisiai naikina Serbijos gyventojus. Sakoma, kad austrai su bulgarais baisiai žiau-riai elgiasi su serbais, užmušinėja vaikus, moteris ir senelius. Buvo atsitikimai kuomet uždarytus bažnyčiose serbus austrai su bulga-ras užtroškino nuodingais ga-zais. Yra ištisos Serbijoje vietas, kur viskas išnaikyta, nepalikta jo-kios gyvos dviasios. Skaitant tokius pranešimus rodosi, kad žmo-nės gyvena priešistoriškuose lai-kuose.

DU AMERIKOS KAREIVIAI UŽMUŠTI.

El Paso. Pranešama, kad du Amerikos kareiviai tapo užmušti susirēmimė su Villos kariumenė apie linkėj Chihuahua. Tai pirmutinės Amerikos auksos šioje karei ant Meksikos žemės.

VILLA JAU APSUPTAS TIES NAMIOQUIPA.

El Paso. Meksikos konsulas Andreas García apreiškė, kad gaves žinią nuo generalo Bertani, kad Villa jau esą apsuuptas Amerikos ir Carranzos kariumenės ties El Oso, pietu pusėje Namioquipa. Bertani pranešime sakoma, kad Amerikos kariumenė smarkiai žen-gianti prie Villos pačimino. Vil-la randasi labai keblame padėjime.

SANTA IKMĖS SURAŠAS.

Washington, D. C. Atsilbuvo konferencija tarp valstijos sekre-toriaus p. Frank L. Polk ir ambasadoriaus Eliseo Arredondo. Konferencijos svarbiausiai punktai buvo šie: kad suvienijus militariškas jėgas tarp Suv. Valst. ir Carranzos kariumenės prieš Villa ir jo banditus. Antra, kad gelež-keiliai butų lygai liuosai, kad galima butų parvežti reikalungus reikmenis ir amuniciją ir trečia, kad turėti pilnā tiesą reikaliui išlikus, gabenti per Meksikos miestus kariumenę, reikale nuvijimo Villos. Manoma, kad Car-ranza ant to sutiks.

DALIS CARRANZISTŲ STOJA VILLOS PUSĖJE.

El Paso. Pasklido gandas, kad Carranzos kariumenė, kuri yra apie Casas Grandes atsišakė kariauti prieš Villą. Kol kas dar ši žinia nepatvirtinta. Bet daug abejojės apie ją negali but. Vil-la varo smarkią agitaciją tarpe meksikiečių prieš Amerikos iški-šimą ne į savus reikalus, per-daug ir prieš Carranzos susibū- liavimą su Ameriką.

PRAPUOLUSI ORLAIVININKA ATRADO.

Columbus, N. M. Liutenantas E. S. Corell su orlaiviu buvo pra-puolęs. Vėliau jis atrado liut. Par-kinsonas smiltynuose visai nesu-žiusta, tik labai išalkusi. Jis ne-gailejo pasikelti oran, nes jau bu-vo išbaigęs gasoliną.

SMARKUS SUSIRĒMIMAS CAR- RANZISTŲ SU VILLA.

El Paso. Villa darė keletą už-puolimą ant Carranzistų ties Santa Gertrudes, bet visus užpuo-limą išleista.

pat Villa mėgina padaryti užpuo-limą ties Santa Clara, bet iргi tapo atmušti ir dar su dideliais nuostoliais. Likusi keli Villos ka-reivai užmušti ir daugybė su-žiusta. Taip pat tapo iš Villos at-imta 100 arklių.

UŽ SUGAVIMA VILLOS 80 TUKSTANČIAI DOL.

Washington, D. C. Reprezentantas Scott iš Penn. įsės rezoliuci-ja, kad Suv. Valst. duotu tam dovanos \$80,000, kuris sugaus ir pristatas gyva ar mirus Villa. S. Valst. militariškai valdžiai. Šitoji „dovana” dar bus perdota Prezidentui Wilsonui del perži-urejimo ir jeigu Wilsonas užgirs, kad „good,” tai nėra abejonės, kad Villa „bus pagautas” ir kuris nors iš kareivių gaus ta \$80,000.

DU AMERIKOS KAREIVIAI UŽMUŠTI.

El Paso. Pranešama, kad du Amerikos kareiviai tapo užmušti susirēmimė su Villos kariumenė apie linkėj Chihuahua. Tai pirmutinės Amerikos auksos šioje karei ant Meksikos žemės.

GUBERNATORIUS HERRERA STOJA SU 2,000 KAREIVIU. VILLOS PUSĖJE.

Washington, D. C. Karės de-partmentas gavo žinią, kad Chihuahua gub. Herrera stoja su 2,000 kareivių Villos pusėje. Šiotoji žinia del amerikonų yra labai nesmagi, nes kariumenė gre-sia pavojus.

DIAZ SU SAVO 5,000 KAREI- VIŲ UŽEMĖ CARRANZOS MIESTĄ PUEBLO.

Galveston, Tex. Čion gauta žinia, kad F. Diaz su 5,000 kareiviu pačiūmė miestą Puebla. Susirēmimas tėsėsi vos keletą valandų. Carranzos šalininkai priversti buvo trunktis palikdamis daugybę sužiustų ir užmuštu kareivius. Pueblos gub. Diaz paimdaamas miestą Pueblo, pačiūmė daug ir amunicijos.

BIPLANAI MEKSIKOS PADAN- GĖJE.

New Meksiko. Gauta bevielinio telegramu žinia nuo gen. Pershingo, kad jau esą šeši biplanai skrajoja Meksikos padangėje žvalgydamies kur ras betupintį poną Villa.

PERSHINGO ARMIA TRE- JUOSE PUNKTUOSE.

San Antonio. Saikoma sparčiai žengianti Pershingo armija, kuri yra padalinta į tris sparnus patiki Villa. Karės žinovai — spreždžia, kad pirmiausiai turės susirēmimą su Amerikos kariu-menė. Šia žinią ir Carranzos ša-bas patvirtina.

ČEVERYKAI PABRANGS ANT 20 NUOSIMČIU.

New York, N. Y. Prezidentas čeverykinių asociacijos p. Evans paskelbė, kad trumpame laike kainos ant čeverykų bus pakelias ant 20 nuosimčių. Sakoma, kad oda labai pabrangusi ir daugybė esą užsakymų del Europos karaujančių viespatrių.

NORĘJO NUSNUODYTI.

South Brooklyn, N. Y. Tula Mary Ziger 22 metų amžiaus norėjo nusnuodinti išgerdama nuo du. Kelios dienos atgal ji gavo žinią, kad josios mylimas vaikinas tapo užmuštas dabartinėje Europos karėje.

\$750,000 AUKU.

New York, N. Y. Pereita sa-vaitė užsibaigę „Madison Gar-den” vokiečių bazzaras, kurį bu-

vo surengios vokiečių tautiškos draugijos del nukentėjusi nuo karės vokiečių. Su užbaigimu bazzaro pasirode implantukų esa \$750,000, bet dar jie mano, kad bėgyje kelių dienų laiko surinkti dar \$50,000 ir sako padarysia \$800,000. Kas bus daugiau ne-gu pusantrę miliono markių, kuri bėgyje kelių dienų laiko bus pasiusti i Vokietija. Pavyzdin-gai vokiečių drangijos darbavosi užtai turi padarę didelę sumą pi-nigų del nukentėjusių savo vien-taučių. Bet kur musų Lietuviai tos didžiosios sumos?

DEL PADIDINIMO LAIVYNO.

Washington, D. C. Reprezentantas Scott iš Penn. įsės rezoliuci-ja, kad Suv. Valst. duotu tam dovanos \$80,000, kuris sugaus ir pristatas gyva ar mirus Villa. S. Valst. militariškai valdžiai.

UŽNUODIJA MAISTA.

Dayton, Ohio. Kompanijos „Re-cording and Computing Machine” kur išdirbė karės amuniciją del sajungiečių pereitą savaite kokis tai maniakas indėjo nuodū į vaka rienę nuo 148 merginos ir pora vyrų užsinnuodij. Tuli gana kri-tiskame padėjime. Sakoma, kad mirsia.

DARVAS IR KAPITALAS.

Brooklyn, N. Y. Darbininkai BRT. karšapės dar tebestreikuja. Vienas yra pažymėtinas da-lykas, tai tas, kad prie streikų reikia vadinami „amerikomai” ište-tilėdavo ateiviams darbininkams, kad per ateivius negali gauti daugiau mokesčių. Dabar iš-žiujus ant streiko, tai kuone visi amerikonai pasilikę prie darbo, o streikan išėjo ateiviai.

New York, N. Y. Marskinių siu-vejai ir siuvių jau virš mėnuo kaip streikuoją. Labai pavyzdingai ir tvirtai laikosi moterų unija. Ji yra pasiryžusi kovoti tol, kol negaus to, ko reikia laukiai, tai yra daugiau mokesčių ir trumpesnį darbo valandų. Porto Rico, Čionai streikuoją virš 20,000 darbininkų eukraus plantacijose. Darbininkai reika-lauja vieno dolario dieninės už-mokesčių del pragyvenimo. Sa-vininkai plantacijų atsisakė ši rei-kalavimą išpildyti, ir atsizaukė prie valdžios reikalaudami pa-galbos, kad darbininkus varu pri-versti eiti dirbtui. Laukiama riau-šių.

Paterson, N. J. Kilo audra. Dar bininkai mano iškelti čiela eile streiku. Skrybėlių išdirbėjai nu-tarė išeiti ant streiko greitu laiku. Andėjai šilkų irgi mano rei-kalaujanti devynių valandų dienos darbo.

Porto Rico, Čionai streikuoją virš 20,000 darbininkų eukraus plantacijose. Darbininkai reika-lauja vieno dolario dieninės už-mokesčių del pragyvenimo. Sa-vininkai plantacijų atsisakė ši rei-kalavimą išpildyti, ir atsizaukė prie valdžios reikalaudami pa-galbos, kad darbininkus varu pri-versti eiti dirbtui. Laukiama riau-šių.

New York, N. Y. Virš 3,000 darbininkų krekių-kepėjų plačiai žinomas firmos „National Biscuit Company” pereita savaite sustrei-kavo, reikalaudami didesnių algų ir trumpesnį darbo valandų. Prie kepimo krekių daug dirba išlaidos.

Gelbėkime LIETUVĀ!

Lietuvos Gelbėjimo ir Autono-mijos Fondo Komitetas:

Pirmiminkas Dr. J. Žiupas,
1419 N. Main ave. Scranton, Pa.
Susin. sekr. Dr. K. Drangolis,
3261 S. Halsted st. Chicago, Ill.
Fin. Sekr. J. O. Širvydas,
120 Grand st. Brooklyn, N. Y.
Iždininkas Th. Parkšis,
13 Mill street, Pittston, Pa.

Aukas reikia siūpinti: čeki ar Money Order išrašyti iždininko, Th. Parkšio, vardu, o pa-siūstyti fin. sekr. J. O. Širvydui.

(„Rygos Garsas.”)

// SKAITYKITE
Musų išleistą knygą
„JAUNIEJI SKRAUJA”
— Senovės medžioklių apysaką.
Kaina — \$1.00.

siųlyti darbininkams kolei kom-panijos šerininkų neatsibus kon-ferencija, kuri įvyks New Yorke 28 d. kovo.

Middletown, N. Y. Darbininkai dirbtuvį „Ontario and Western Railroad” pora savaičių atgal te-si streiką. Darbininkai reikalaudo 5 centų pakėlimo algų. Ge-ležkelio savininkai pradėjo parties su darbininkais. Darbininkai nu-sileido ant pakėlimo poros centu. Visi sugrįžo į darbą.

Paterson, N. J. 9,000 darbininkų šilkų audinyčio nutarė išeiti ant streiko. Reikalauja 9 valandų darbo dienos. Manoma iš-kilus streikui išeis dar apie 40,000 darbininkų.

Wilkes Barre, Pa. Dar vis gat-velkarų streikas tėsiasi. Pereitā nedeldieni buvo riaušės. Streikieriai užpuolė ant streiklaužių — šeši sunikiai sužeisti ir apie 40,000 kvitas, bet dar lig šiol nėra pinigų sumokėjė.

Vyskupas Pranciškus Keravi-čius jau gavo leidimą grįžti savo Žemaičių vyskupijos iš ilgai ne-trukus žada Lietuvon važiuoti per Švediją. Draug važiuoja kan. k. Saulys ir kun. Paltarokas.

Is laisko gauto Petrapilyje š. m.
Sausio 20 dieną.

Kada karė atkarto mus nuo savuij, mes bailiai dairėmės, nežinodami kur dingti ir kokio darbe griebties. Apsizvalgę kiek aplink, mes ėmėmės tylaus ramaus darbo Fryburge. Kada vokičiai užpludo Lietuvą ir daugelis mušiškių, kaip kareivių taip ir šaip jau žmonių atsidurė Vokietijos nelaisvėje, musų drangija „Lituania“ (buvo „Ruta“) 7—IX—15 išrinko komitetą žiniomis apie belaisvius rinkti ir jų šelpimui tarpininkauti. Ačiu Dievui, darbas sekėsi gana gerai.

Is korespondenciją su belaisviais lietuviams sužinojome, jog Gutersloho mieste Vestfaliijoje esama 12 kūnigų iš Seinų vyskupijos: 1. Saurasaitis, Virbalio klebon, 2. Juoz. Smulkštys, Plutiškių kleb., 3. Baltrušaitis, iš Pajavonio, Navickas ir iš Pajavonio, 5. Naujokaitis Virbalio vik., 6. Juoz. Katilius, Smalėnų kleb., (šis vėliau buvo paskirtas kapelionu) prie belaisvių Mindene, kur yra apie 100 lietuvių). 7. Vlastauskis, Jaminų kleb., 8. Rulkauskis, Štabino kl., 9. M. Brundza, Šunkų vik. 10. Kebraitis, Sudargų kl., 11. Kattliauskis, Lipsko kleb., 12. Rastauskis, Barglavo vik. Taip pat du kūnigai iš Kauno vyskupijos: Baltrenas kleb. ir Didžgalvis vik., abudu iš Gargždų. Iš viso te nai esama 20 kūnigų belaisvių. Cellēs mieste (Hannover, Vokiet.) yra kun. Špakevičius, Kauno vysk. ir kun. Mot. Petruskis, Vižainio vik., taip pat kun. V. Astasevičius, Seinų vysk.

Kun. Strikas, Kauno vysk., yra Holzmindene (Hannovere), kur bėsama 300 lietuvių belaisvių; čia pat yra lietuvių belaisvių mokykla, kur mokosi 31 vaikas; jos mokytoju yra M. Velykas.

Kun. Juoz. Šmulkštys jau pries koki mėnesį raše, jog laikinu Seinų vyskupijos administratoriumi esas kun. dēkan. Dobryla Vilka-

viško kleb. Kun. Puodžiunas esas Pajavonyj, nos „Liudvinavo neesa.“

P. Valiulis iš Laubano miesto (Schlesien, Vok.) rašo 12—IX—15, jog tenai esama 721 (327 vyrai, 217 moterų ir 177 vaikai) lie tuvio belaisvio, kurie jau nuo pu sės metų neturi progos atlikti lie tuviškai išpažinties.

Apskritai, kaip kūnigai taip ir pasauliniuose praso my, kad rupintumės juos paliosuoti ir nusistume drabužių bei valgių (rudeni, pav. atvarę Holzminden) apie 150 lietuvių, basų ir apskurusių). Del belaisvių paliosavimo mes koresponduojame su Rymu per k. Prapuolėni, o taip pat ir su kai kuriais kitu Europos Valstybių vyskupais. Del medžiaginės pagalbos siuntēme atsišaukimą ir daugelį žinių Amerikos ir D. Man chesterio jau gauta apie 1,000 frankų ir suteikta belaisviams pašalpos duona, drabužiai, kningomis ir tt.

Tekio taip pat sužinoti, jog mi re sie Seinų vysk. kūnigai: 1. k. Augustaitis, 2. Pesis, 3) Ant. Kati lius, Seirijų kleb. 4. Vl. Ziemius, Liubavo vik., 5. Jurg. Staugaitis, Panem. kleb., 6. V. Kudirkevičia, Kolno dēkan, 7. P. Vaičiekau skis, Bant. kleb. ir 8. Naujokaitis, Plokšč. vik. Ar šios žinių tikros, — sunku griežtai tvirtinti. Apie kūn. Ant. Šmulkštį, Liudvinavo vik., girdima visokiu paskalu: tai Cellēs mieste (Hannover, Vokiet.) yra kun. Špakevičius, Kauno vysk. ir kun. Mot. Petruskis, Vižainio vik., taip pat kun. V. Astasevičius, Seinų vysk.

Paskutinėmis dienomis pasirodė viešai kito lietuvių komiteto veikimas Šveicarijoje (Comite Gene ral de secours pour les victimes de la guerre en Lithuanie). Prie šito komiteto priguli 4 kūnigai: mes žemiu pasirašusieji ir kūn. Viskontas (Vilm. vysk.). I ji pri guli taip pat užjaučiai mus reikalus Lietuvos dvarininkai. Komitetas ir jos valdybos susirinkimus lanku nesenai atvykę iš Petrapilio „Centralinio Komitetos nu kentėjusiems del karės šelpsti“ in-

galiotinis adv. St. Šalkauskis. Il gainiu surteiksimė daugiau žinių apie šio komiteto darbus; tuo tarpu siūlame skyrium išstaty egzempliori ir laikr. „La Liberte,“ kuriame išspausdintas musų atsišaukimą; tas atsišaukimą bus visuose svarbiuose atsišaukmuose pasaulio laikrašiuose.

Su didžia pagarba,
Kun. A. Steponavičius
Kun. Vl. Dzimidavičius
Kun. Juozas Purickis,
Fryburgas. Albertinum 15—1—16
(„Liet. Balsas.“)

MUSŲ PABĒGELIAI

Miře Biržų klebonas, kun. ka nauninkas Rimkevičius. Apie tai kai kurias kitu Europos Valstybių vyskupais.

Del belaisvių paliosavimo mes koresponduojame su Rymu per k. Prapuolėni, o taip pat ir su kai kuriais kitu Europos Valstybių vyskupais. Apie tai kai kurias kitu Europos Valstybių vyskupais.

Lietuvių Centralinis Komitetas

gaudavo daug skundų nuo rusų, pažiūrusių Lietuvos, kad jiems te nai labai sunku gyventi. Todel Liet. Cent. Komitetas kreipėsi

prie savo skyrių, tebeveikiančių

Vilniuje, taipgi Vilniaus, Kauno, Suvalkų gubernijose ir iš dalies

Gardino, patardamas kiek galint

šeilti ir rusus, gyvenančius annuo se kraštuose.

(„Rygos Garsas.“)

Odesa. Jau senai čia dirba vienos lietuvių draugija „Ruta“, prie kurios ir susitvėrė komitetas del karės nu kentėjusiems šelpsti. Komitetas teikia pabēgeliams butą, piniginės pašalpos ir drabužių.

Norintiems veltui duodama laikraščių ir kninų. Labai gera ir tai, kad suvargusieiams, toli nuo tėviškės atsidurusiemis, komitetas galima užgirsti savą kalbą.

Pabēgelių padėjimais, apskritai imant, prastas. Žiemos metu dar bai labai susimažino. Ir radus darbą, pabēgelių nenoriai jo imasi: mat, mažai temolkama.

Gerai dar, kad čia žiemos nešaltos, kitaip pabēgeliams, neturintiems šiltų drabužių, buitų dar

vargingiai gyventi. **Juozas.**

Tiflisas. Vietinis draugijos (kios?) — Red. skyrius pabēgeliams šeilti Naujiesiems Metams su rėngė vakara. Mylėtoju kuopele suvaidino „Kaminakrėtis“ ir Malunininkas. Choras, gerb. Storko vedamas, padaimavo kelias tautos dainas. Paskui buvo pasa kytas eilių ir parodyta gyviejių paveikslai.

Daugiausiai prie valko surem gimo prisidėjo g. S. P. Ačiu jam.

Tiflisietis.

Konotop (Černigovo gubernija) Pra dėjus plaukti pabēgeliams daug jų buvo atvežta ir Konotopan. Daugiausia — tai buvo Liublino, Cholmo gubernijų gyventojai, bet dažnai pasitaikydavo pabēgelių nuo Rygos ir nuo Kupiškio. Didžioji pabēgelių dauguma išgabenta tolius. Tie, kurie čia pasiliuko — tai alkanių, ligustų žmonių mīmiai, kurie atvažiavo čia ankstai prikimštuoje prekinio vagonuose. Nenuostabu, kad tam jų buvo išsiplėtojusios dėzintereriai ir cholera, juo labiaus, kad apsirugsi šeimynos narį slėpdavo, kad neat skirtu jo nuo savų. Tokiu budu buvo užkrečiami ir kiti.

Ne visur tie nelaimingi žmonės rado ir užuojaus. Konotope ir aplinkiniuose sodžiuose priemė pabēgelius toli gražu ne maloniai.

A. Mačius.
(„Nauj. Liet.“)

Iš Latvijos.

RYGA.

Lietuvių Komitetas pabēgeliams šeilti Rygoje atsiradė dar bai sunikiame padėjime. Lig šiol

musų komitetas gaudavo per „Sie veropomoš“ draugiją duonos, kruopų, miltų, drapanų, ir pinigų ir dalindavo vis tad pabēgeliams, kurii Lietuvos komiteto globoje dabar prisirinko iki 3 tukstančių žmonių. Paskutiniuoju laiku komitetas pradėjo kreipties daugybė čia buvusių vargšių moterelių, netekusiu darbo. Jas taipgi šelpė komitetas. Čia buvusių Lietuvos Komitetos šeiltam bus su viršum 2,000. Darbų jau savaitei baigiasi, kaip „Sieveropomoš“ nustojo Lietuvos Komitetui davinėjus maisto ir pašalpos, nes pabēgelių šeimynos Rygos rajone esas kitaip tvarkomas. Vietos maisto, duodamo stačiai iš intendanturos sandelių, duosiai pabēgelių komitetams pinigus, kurios komitetams reikės išteikti kaznačeis tvon ir tik su jos kylitu galima bus ganti iš intendanturos maisto. Kol tos permanentos išvilkas davinėjimas sustabdyta, jos gi reikalaus išmėginti minia auti savaitės lieka be duonos. Taip reikšsia dar pavargt koki savaitė, jei nedaugiaus. Lietuvos Komitetas mušė telegramą Komitetui, kad at siųstu pašalpos nors tam sykiui dūonai nusipirkti. Pastaruoju laiku Lietuvos Komiteto Rygoje biudžetas pasiekė 24 tukst. rub. iš mėnesių. Lietuvos komiteto žalakojo prie glaudoje prie Saratovos g-vės No. 1 yra dabar 120 vaikų, kurių tris keturdalių ten pat mokinasi. Pabēgelių prie glaudoje prie Smolensko g-vės N. 7 gyvena beveik 100 pabēgelių, valgyti gi ateina 320. Daugiausiai imadavo lig šiol savajį valgį iš komiteto. Pabēgeliams su teikiamais gydytojo pagalba ir vaistai, taipgi dykai duodama pirtis. Palaidojimui numirėlio pabēgelių gama po 5 rub.

gavo kiemsargis ir tuo jis nuėjo kolioti.

Mariuka nusimimusi išėjo iš kambario.

Tai vis del taves kvailės aš nustosių vietos, — tarė jis virėjai. Virėja teisinosi, kad ir jis pri mu.

KORESPONDENCIJOS

Pirma prakalbų, gal iš Mocaus pasiekėjų, kurių keli susispie tie prie lango sėdėjo, jau pasigirdo balsas! „Dominus vobiscum,“ bet niekas nepritarė ir ant toliau nutilo. Atidarius programą, pirmiausiai L. Braskis paaikiino bėgančius TMD. reikalus ir kokia naujų minėta Dr. ja atneš lietuviams. Antras kallbėjo ir paskaita skaitė: J. Besparis: „Pažin save, o busi laiminges.“ Trečias M. Šilinskas, paskaitą apie karę. Ketvirtas, A. Bielskas: „Ko nori socialistai?“ Minėtas A. B. yra čia gimęs, nors nepriguli prie socialistų lietuvių, bet taip jam išpyko lietuviški „cicilai,“ kad buvo priverstas parodyti jiems ke lia, kuriuo socialistai eina; parolė, kad socialistai tik nori savo pilnų uždarbi gauti, o ne kovoti su kuningais. Bimboms, Mockais ir John Bamba, ir kitokiai nebutais daiktais; no ir patys socialistai sutiko su tuo, bet ne cicilių.

Visas programas pasisekė vi dutinėkai; geistina, kad ir daugiau tokius susirinkimų butų surengta. Po programui, TMD. kuopa laikė trumpai susirinkimą. Išrinkta tris delegatai i užkvetimą šv. Petro ir Povilo dr-jos dalyvauti apvalkščiojime josios 25 metų sukaktuių birželio mėnesi. Didelė padėka Lietuvos Sunū dr-jai, nes musų kuopos prakalboms ir susirinkimams duoda dovanai svetaine. **TMD. naris.**

East Chicago, Ind. Pranešimas nariams. TMD. 127-los k. nariai, kurie negalėjo atsilankyt i praeitą susirinkimą 12 kovo šiunomi esa te per kuopos valdybą pranešama, jogei kurie norėsite gauti kninges su kietais apdarais turėsite po \$1.00 ekstra užsimokėti už šiuos 1916 metus nevėliaus kaip iki 30 dienos kovo. Vėliaus turėsite mokėti ne vieną dollarį, bet \$1.25. Todel malonėsite nepamiršti šios svarbių progos; atminkite, kad šiai metais bus didelis leidinys kninges. Mes TMD. 127 k. nariai stengkimės gauti kninges su gražiais apdarais viršais, nes kninges be apdarų, tai ne lyginant namas aplieistas be stogo. Kurie kninges norėsite apdarysti tai siūskite pinigus pas TMD. 127 k. finansų sekretorių.

K. L. Kairis.
5008 Baring ave., E. Chicago, Ind.

Cambridge, Mass. Kovo 9 d. 55 k. TMD. turėjo metim susirinkimą, kuriam buvo svarstomi nė kurie dalykai. Visupirma buvo išreikšta gili padėka centro Valdybā, ypač gerb. musų draugijos pirm. Dr. A. Zimontui už gerus veikalus išleistus 1915 metais, ypač už „Sirdį“ ir „Motiną.“ Tie du veikalai yra labai puikus pa puosimasis musų literatūros ir musų kninges.

Tolesnai buvo nuartata laikyti susirinkimus kas du mėnesiu, nes kiekvieną mėnesį laikant susirinkimus, kuopos neturi tiek reikalių, ir tai pasirodo, kad k. bu titu bereikalingos išlaidos. Priegiam nutarė greitu laiku sulošti teatra, kad užsidirbus kuopos reikaliams pinigų, taipgi kad parėjus iš centro kninges nereiktu mokėti už ekspresą iš narių kešenės, bet butų mokama iš k. iždo.

Tolesnai buvo kallbėta kaslink referendumo musų draugijoje.

Atėjo ir gatvių šlavikas, kuriams, vienok, nedang kliuvo, nes jis buvo virėjos senu „spažista. Virėja teisinosi, kad ir jas pri mu.“ **Is rusiško išvertė A. A.**

rėksmas už referendumą, tai yra tik vien Worcesterio socialistų.

Už organą liko nubalsuota „V. L.,“ kuriai drauge buvo išreikšta padėkavonė už prielankų tarna vim del TMD.

Ant galu buvo renkama kp. val dybą ant 1916 m. Valdybā pateko šios ypatos: ant pirm. K. Galinauskas; vice pirm. A. Vaslinas; Prot. rašt. O. Šumanaitė; iždin. V. Jančauskas; kningu peržiūrėtojas, V. Vismanas ir O. Šarkintė.

Susirinkime prisirašė du nauji nariai. Dabar 55-ta kp. turi pil nū narių 64. Suspenderot, kurie nemokėjo už 1915 metus, yra 9.

55 kp. pirm. **K. Galinauskas.**

BINGHAMTON, N. Y.

„Laisvės“ No. 21 koksai Binghamtonietis labai nupeikė TMD. koncertą ir veikėjus išvadino net žioplais, girdi tolks koncertas nuvargina tik žmones. Mat musų laikraščiams labai nepatiko, kad nepaklausė jū ir TMD. koncertą surengė, ir kiti musų laisviečiai viešai apgailestavo, kad nieku met neturėjė tiek daug publikos ant savų koncertų, kiek buvo atsilankę ant TMD. valko. Na, tiek-to, kadangi jau neturėdamas kūtoniškų prieškebių, tai mat reikia per „Laisvę“ net žioplais juos išvadinti. Bet kodeli Binghamtonietis neparaše teisibės apie LSS. koncertą, kuris atsivertu Vasario 26 d.? Ar neužtemiai, kada vienas deklamatorius in lekė ant scenos, pasikėlė lyg sa kalas, o nusileido kaip vabalas, o kitos deklamatorios, net po kelių sykius akyse publikos klausė stovinė suplioriaus „kaip toliau?“ „Kaip toliaus?“ O treti monologistai negražius žodžius vartojo ant scenos, kad publikai bei mažėmis vaikams negraži klausytis.

Todel Binghamtonietis tik ap raše „Laisvėi“ apie geriau savo vaikaro atlikus veikalus, o tyl kliaudij ir neminėjai, reikia patasi praziopsojai, o kitus vadini žioplais, ir dar nori išpusti koki tai nematomą burbulą, buk publicai liko nuvarginta. Jeigu publicai nebūt patikę TMD. koncertas, tai butų išskirstę ir ne laukę galio, bet mat visi liki galio išbuvo nežiurint, kad per daugumą publikos nekuriems prisiejo ir stoveti.

Nors aš nenori nugirti TMD. koncertą, nei nupeikti LSS. koncertą, nes mes visi darom kliaudas, bet nelaimė, kad tankiausiai rūpi nurodyti svetimos klia das, o prie savų tai tuščia jū, ir visuomet ant svetimos galvos užtėmijam maž

Patys brangiausi daiktai liko, todel konferencija nutarė baigti fērus po velykų. Dabar liko gryno pelno nuo fēru \$584.97. Taipgi prisdėjo su aukomis prie fēru šios draugijos: D. L. K. Algirdo, 10 dol., SLA. 11-ta kuopa 5 dol. Viso labo pasidaro \$599.97. Nuo pradžios konferencijos darbavimosi, tapo surinkta aukų del nukentėjusių nuo karės \$2,305 d. ir 6c., iš kurių jau pasiusta lietuvių dr-jai del karės nukentėjusių šelp ti, \$1,309 d. ir 40c. Lietuvinių Autonominijos fondan 250 d. pas iždūninką lieka \$745.66.

Konferencijos raštininkas:

J. Aidukonis.

LAWRENCE, MASS.

Kovo 10 d. š. m. atsibubo parapijonių susirinkimas, ant kurio vienbalsiai likosi nubalsuota pirkti nauja bažnyčią, kuri turi buti nepriklausanti vyskupui ir Romai.

Buvusia sena bažnyčia palieka kum. Jusaičiui, kuri ojokiu budu negali prasalinti iš tos bažnyčios. Taipgi ir visa turtą palieka kumigo savasciai. Kasžin, kaip ilgai bus užganėdinti žmonės ir su nauja bažnyčia, nes ne visi supranta, kas tai yra savivalda. Laikas parodys, ant kiek mygs žmonės yra išsitobulinę kad save pažinti.

Del minėtos parapijos yra jau atvažiavęs namjas kum. K. Buzak.

Cia randasi lietuvių U.K. klubas su 400 nariu, bet kad ką veiktu, tai nesigirdėt. Tiesa kelių savaičių, susuktis visokias bylas visokius kitus prieš darbininkus reikalus, nes esą darbininkams jų ne reikia, nors, pas dangeli ir yra mintis, kad be jo negalima nei žemės nusipirkti sklypą. Tai esą nonsensas.

Toliau užklausia publikos, kam yra reikalingi advokatai, niekas neatsiliepia. Tuomet jis atsako, jog visi advokatai yra tai suktiniai, susuktis visokias bylas visokius kitus prieš darbininkus reikalus, nes esą darbininkams jų ne reikia, nors, pas dangeli ir yra mintis, kad be jo negalima nei žemės nusipirkti sklypą. Tai esą nonsensas.

Pastaruoju laiku darbai gerai eina, ypač prie verpimo truksta darbininkų.

J. Žukauskas.

WILKES BARRE, PA.

Kovo 5 d. buvo prakalbos: Hesbit thetre. Publikos buvo pilnutele salė apie 3,000 žmonių.

Mat buvo garsus darbininkų vadovas Samuel Gompers American Federation of Labor prezidentas. Tas žmogus yra garsus darbininkų vadovas, kurių suorganizavo apie 2,500,000 narių, o antrą prezidentu yra jau 27 m. be pertraukos ir 67 senumo. Jis balsą turi gera jis, yra geras oratorius ir geras vadovas. Pirminku šio vadovo buvo kongresmanas John Casey, darbininkų šalininkas.

Pirmiausiai kalbėjo John V. Ko sek miesto majoras; jis trumpai prakalbėjo į darbininkus ir pasakė, kad jis nėra kaltas šiam streike, nes jis turi pildyti valstijos ištattymus.

Antras kalbėjo karų streikieriu vadovas P. J. Shea; kalbėjo labai daug apie karų kompanijos blogumus ir nurodė, kad sunku su jais, su kapitalistais užbaigti streiką.

Trečias kalbėjo pats garsusis organizatorius ir kurio kalbos paklausyti buvo suėjė žmonės — tai S. Gompers.

Jis pradėjo savo kalbą juokin-gomis frazėmis, bet tolyn vis įėjo prie tilkslo. Jis dangu pasakė apie streikus ir apie valdžią, apie teisėjus ir injunction, kuri išleido prieš unijos vadovus. Nurodė, kad visi tie advokatai, kurie eina prieš darbininkus, jie visi eina atgal, o ne pirmyn, nes jie nėra ci vilizuoti ir nėra žmoniški.

Visi tie advokatai, kurie išdavė injunction, jie prasižengė prieš šią šalį, nes neturi tiesos jokis teisėjas, nei teismai užnesti arba išduoti injunction ant darbininkų arba jų vadovų, tas yra prieš ištatas federališkos valdžios.

Jis nurodė, jog 1914 m. spalio 15 d. perėjo bylius per Suv. Val. Kongresa, jog neturi tiesos jokis teisėjas išleisti injunction prieš darbininkus, bei jų vadovus laike streikų šioje šalyje. Tai vadinasi „Clayton act which passed Congress in October, 1914. Toliau jis kalbėjo apie darbininkiskus reikalus ir tiesas ir atsiukęs į J. Casey kongresmaną sako: „Jeigu Jūs išrinksite daugiau tokius kom-gresmanus, tai darbininkų laimė arba kova visados butų darbininkų pusėje.”

Toliau nurodė, kad visi butų kury politikieriai ir dalyvautu bal-savimuo.

Toliau kalbėjo apie U. M. W. of A. ir nurodė, kad gali kilti streikas arba ne, jeigu ponai kaptalistai nemores išklansyt darbininkų vadovų ir saiko gali buti pa-naši Hazeltono skerdynė.

Toliau sako: „Aš netikiu į re-voliuciją, bet tik į evoliuciją, nors esą daug esu turėjės streikų, bet ir daug ju esu sutaikęs ir gal tu-riu šią žilą galvą gudresnę už tuos advokatus, kurie išleidžia injunction ir peržengia šalies tiesas.” Daro pastabą, jog jis nėra advokatas, bet tankiai žino tiesas geriau už juos arba supran-a, ant kiek mygs žmonės yra išsitobulinę kad save pažinti.

Del minėtos parapijos yra jau atvažiavęs namjas kum. K. Buzak.

Cia randasi lietuvių U.K. klubas su 400 nariu, bet kad ką veiktu, tai nesigirdėt. Tiesa kelių savaičių, susuktis visokias bylas visokius kitus prieš darbininkus reikalus, nes esą darbininkams jų ne reikia, nors, pas dangeli ir yra mintis, kad be jo negalima nei žemės nusipirkti sklypą. Tai esą nonsensas.

Toliau kalba apie kariumenę ir apie ginklavimą šios šalies; jis sako: „Aš esu priešingas ginklams ir esu priešingas visam ren-gimuisi prie užplolumo taip, kaip dardo teutonų Kaizeris.

Tuomi užbaigę savo kalbą. Jo kalba ir atsilankymas darė dideli išpujai ant strytkarų streikie-rių.

Jo kalba buvo klausyti visi kas tik galėjo įėiti į salę; buvo teisėjai courtų, buvo advokatai, buvo ir redaktoriai — žodžiai, buvo visokių profesijų ir valdininkų žmonės jų palaikėti.

Delnu plojimas bausis, regis-pats Dievulius nuženges kalba S. Gompers žodžiai. Kolega,

Vyčiai šiai metais rengia lietuvin dieną ant 4 liepos.

Kovo 14 d. buvo didelė perkūnia, trenkė į mokyklą, sužieidė 7 mergaitės, tai stebėtinės atsiti-kimas.

Kovo 12 d. buvo prakalbos, kalbėjo F. Živatkauškas apie jauni-mo reikalus.

Kovo 14 d. du lietuvius užnuo-dijo kasyklų gazai. Vienas Vin-cas Venckevičius, o kitas Jurgis Liekis. Abudu paliuko 13 našlai-čių.

Balandžio 1 d. U. M. W. of A. bus šventė. Švenčia ją kas metai apie 175,000 maimierių.

Kolekcija.

NEW PHILADELPHIA, PA.

Lietuvių bažnyčios padidinimo darbas jau kaip užbaigtas. A. Kazlauskas iš Brooklyn, N. Y. buvo kontraktorių, o A. Saikalauskas, irgi iš Brooklyn, buvo viso darbo vedėju. Tuli darbininkai kontraktorių patraukė teisman, kad algų neįmoka. Statymas bažnyčios pagimdė tarpe parapijo-nu ir kunigo piktumą. Mat kuni-gas su kontraktorių gieda „dueta,” o parapijonaus nei ge-ro. Ekstra darbus atlikti be bu-davojimo komiteto žinios, todėl ir bėda kontraktoriui gaut už tai prieštū. Nes komit. sako: „Kas

liepė dirbtį, tegul tas ir užmo-ka.”

Parap. kasa jau tuščia, tai ko-vo 12 d. kūn. sušaukė parap. su-sirinkimą. Parapijonių dalyvavo apie 60 asm. Kunigas reikalavo, kad velypinės butų mokama vie-ton \$3.00—\$6.00. Su tuom para-pijonai nesutiko. Buvo ginčė. Pagaliaus nutarta, kad velypinė Žalgiriu ir apie dabartinių jos padėjimą. Ragino draugus ištver-mingai darbuoties del tėvynės: kiekviena darbeli krauti ant au-kuro Lietuvos šventyklos.

Dr. L. Vaiciakauskas kalbėjo

apie Lietuvą laikuose mušio ties

žalgiu ir apie dabartinių jos padėjimą.

Ragino draugus ištver-

mingai darbuoties del tėvynės:

kiekviena darbeli krauti ant au-

kuro Lietuvos šventyklos.

Dr. P. Daniunas kalbėjo apie

šv. Kazimierą, papasakojo maž-

daujant jo visą gyvenimą.

Eiles sakė dr. E. Stygmanas

Ganą nuosekliai ir energingai de-

klamavo. Eiles priminė šią liu-

ną valandą.

Susirinkimą užbaigė pirmininkas Ig. Bereišis karštą prakalba,

taikoma tiesiai į jaunas sielas,

kad pamylėtu lietuvestę ir dar-

buoti Jos naudai, Jos geresniam

ateiciā ir pakėlimui Jos kulturos,

kaip atskiro tautos gyvuojan-

čios savystovai. Visi likosi už-

ganėdinti ir tarsi atgimę dviase-

je. Ant visų veidų matyti buvo

noras karštai ir nuosekliai dar-

buoties tėvynė.

Tad dirbkite vyrmčiai nenu-

llančiai, atėjus senatvei išsėstės

pavėsyje lietuvestę ir gėrės-

savo darbo vaisiai.

Mažiukas.

FRONTIER, MINN.

Kovo 12 d. D. S. D. buvo pa-

rengusi vėlė.

Vakaro program-

mas: deklamacijos, paskaitos ir

prakalbos. Paskaita skaitė medi-

cinos studentas I. Broniušius te-

moje apie hygienu. Paskaita pa-

mokinanti ir aiški, tik nežino del-

ko musų žmonės tokius naudingus

paskaitų klausyties visai mažai te-

susirenka.

Toliau kalbėjo p. M. Dusevičius,

kalbėjo apie draugi-

jas, apie laikraščius ir apit karę.

Pas Dusevičius nors ir nieko ne-

užkabinė, bet nieko nepashakė ir

laikui jo prakalbos žmonės išva-

kyojo, ir iš apie 150 žmonių liko

vos 50 ar 60.

Kovo 17 d. po bažnytinei sve-

tinėje buvo prakalbos. Kalbėjo

Dr. kum. A. Maliauskis. Jis pasi-

nakė, kad apvažiavęs apie 70 lie-

tuvės koloniją, tai apie tas pra-

kalbos neversta rašyti, tik pasa-

kyti, kad jis kaip kunigas, tai

gerai moka iš katalikų dolarius

vilioti.

F. Rakauskis.

FRONTIER, MINN.

Gili žiema. Žmonės jau nu-

danėlio metu nebeatménai taip

šaltos ir gilio žiemos ir su taip

daug smiego. Smiego yra virš

penkių pėdų gylio. Iš priežas-

ties augumuo sniego daug žmonės

prikenčia vargo, ypačių gyvenan-

ti žmonės toliau nuo miesto, net

sunku yra dagauti ir reikalingų

reikmenų maistui.

Krasa nuo šio miestelio randa-

si apie devynios mylios tolio.

Eina į krasą kas dvi savaitės, ir po

kojomis pasirišame šešių pėdų il-

gio lenteles, kad sniege nenu-

klampus.

Dabar p. St. Čiurlionytė rengia kninges ir laikraščius savo globojamiems vargšams ir juos pasukui iš dalinėja lietuviams, kurie randasi ligonbučiuose, kalėjimose ir kurie reikalauja to. Jeigu kas turi atliekamas kninges, arba mėnesinius laikraščius, žurnalus, ar taip finansine pagalba mėdžiu kreiptis antrašu:

Miss, St. Čiurlionytė, 1728 N. Wood Street, Chicago, Illinois.

Man rodo komentaru prie to nereikia. Draugija, kuri turi tokias darbšticas nares, negali kelti mūmyste neužsitičių, bet viisi turim tik džiaugtis ir pasveikinti ją, linkdami kuogeriusio pasisekimo.

Vivat „Gabija Sorosis”!!!

Drevė.

Korporacija, ko-operacija ar sebystė.

Korporacija yra tai susidraugiamas keleto arba kelių desētkų ar net kelių šimtų bei tukstančių žmonių, bet akys įstatymu daugelyje atvėjų, korporacija, nors ir yra kolektyvis lūnas, bet skaitomas turis vieną galvą. Korporacija turi savytas teises ir pereigas, kurios nėra teisėmis neigi pereigomis pavienių tos korporacijos narių. Pavyzdin: Korporacija gali buti valdininkė nejudinamos nuosavybės-žemės bei namų, kuo met jos nariai prie tos nuosavybės jokios teisės turčių negali. Korporacija gali turėti skolą, bet už jas pavieni korporacijos nariai neatsako, o tik korporacija. Asmeniškai atsakomais gali buti tuluose reikalose bei dalykuose tik korporacijos direktoriai, nes jiems yra pavesta išpildomių korporacijos reikalai, pagal suteiktas valstijos teises, po kurios valstijos teisėmis tokia korporacija yra inkorporuota.

Korporaciją gali utverti tris arba daugiau žmonių. Inkorporavimo pamatinis kapitalas ne visose valstijose yra vienodas; lygiai ir šerū minimalisti su sumažinti nelygi. Pavyzdin: New Yorko valstijoje galima sutverti ir inkorporuoti korporaciją ant \$500.00 kapitalo, šerai nuo \$5.00 augštyn. Amžių korporacijai galima aprubėti, ant tulo metu skaičiaus, arba galima sutverti amžiną, tai yra be aprubėzavimo. Kitose valstijose yra kitaip; gitulose vėl pamašiai kaip ir New Yorko.

Ko-operacija, arba taip vadina „Stock Company,” gali turėti savo aprubėziniotą šerū skaitlių, bei pamatinį kapitalą; gali turėti direktorių tarybą ir konstituciją, panašią kaip ir korporacija, bėt atsakomybė puola, pagal įstatymus, ant kiekvieno sąnario individuališkai. Pavyzdin: jeigu vienas iš dalininkų ko-operacijos padarytu šelmyste — suvogtu pinigus arba kitaip kokią suktybę padarytu ir pabėgti, tai už jį atsakomybė puola ant visų dar ko-operacijos pasiliusiu dalininkui, jeigu šelmyste to pabėgusio dalininko butu taip didelė, kad likęs kolektyvis skolą turtas, negaličiai padengti, tada kiekvieno iš prie ko-operacijos likusių asmeniškų kaip judinamas taip ir nejudinamas turtas yra taiksnojamas ir iš šito dalininkų ypatiško turto ko-operacijos skolos padengiamos. Taigi, kaip matote ko-operacija iš išvaizdos yra rods panasi į korporaciją, bet praktikoje yra visai nuom lūtu. Aiskiau sakant, už vieno dalininko skolas ir bėdas visi atsako, arba už visu dalininku bėdas ir skolas, padary-

tas ko-operacijos vardu, vienas atsako, jeigu jis yra gana turtingas ir jeigu jo turta tik suspėtū užtaksuoti. Dar aiškesnis terminas galima duoti, ir kuri terminą lietuvių jau gerai žino, nors gal jis reikšme ne visiškai suprantas, bus tai „visi už viena, o vienas už vienus.”

Ko-operacija yra tai socialės ekonomijos terminas. Ir tose šalyse, kur nėra įstatymo leidžiančio tverti ir organizuoti korporacijas, ko-operacijos yra labai populiarūkos. Ypač Anglijos ir Belgijos (prieš kare ko-operacijos ten puikiausiai gyvavo). Ko-operacija, tose šalyse, kur korporacijiniai ar korporacijos leisti tvertiesi įstatymai neegzistuoja, yra parankiausiai ir geriausia socialiai ekonomiko klausimo įstaiga. Ten ko-operacijos idėja yra labai prasiplatinusi ir labai daug gero atnešusi ukininkams ir darbininkams. Anglijos ir Belgijos ukininkai ir darbininkai visi yra apsipaižinę su šita idėja. Ir, galima sakyti, kad ko-operacijų idėja yra puikiausia socialiai ekonomiko klausimo tvarkintoja. Nes jiji ne tik mokina žmones išskirti ukininkams už save, bet ir užbėga už akių monopolizavimui turėti ir rankas keleto ypaty, kaip kad tai matome Suvienytose Valstijose.

Sebystė arba „partnership” — Suvienytose Valstijose yra labiausiai prasiplatinusi negu ko-operacija; ypatingai lietuviškuo sebyste yra gal buti geriausiai apsiapainę. Sebystė kaip ko-operacija yra veiklos patrušės. Nes atsako „Visi už viena, o vienas už visus.” Tiek ši įstaiga turi būsių kitokią tvarę. Neturi konstitucijos, nei komiteto, neigi direktorių. Sebystė galima sutverti iš dviejų arba daugiau narių. Néra šerū. Visi įstatymai, valdanti sebystės narius, yra surašomi, pagal narių suvyginių ir nutarimų į tam tikrą kontraktą, vadinamą „Co-partnership Agreement.” Sebystė galima tverti tiek ant apribuoto laiko, o niekad negalima tverti amžinai arba ant visados. Ištojus vienam nariui iš sebystės, jos gyvavimas automatiškai baigiasi ir, norint ant toliaus ją palaipti, reikia naują kontraktą daryti. Žodžiu sakant, yra tai viena iš keblius ir neparankiausiu jungtinių komercijos įstaigų. Kuo mažiaus yra sebystė narių, tuo geresnės yra pasekmės, o kuo daugiaus, tuo yra bologesnės. Kokybės sebystė gali buti net išvairios ir ypatiškai skaitlių, bei turėti praktiškai amerikiečių lietuvių gyvenimą, pasekmės nekažinkokias atneš. Vienok turime atsižvelgti, kad tos pasekmės nekočios buvo delei priežasties, kad darbe visur stokavo geros systemos ir tvarkos; kaip lygiai ir išminties tame reikale.

Man rodosi, kad mes jau turime ganetinai žmonių, kurie gerai išmano ko-operacijų reikalus. Bet esant pas mus partijoms ir partijs, frakcijoms ir frakcijomis, religiškomis ir politiškomis, o veikėjus bei gerai reikalus išmanančius žmones paskyrstant į „košernus” ir į „nekošernus.” Tokiu budu ir spėkios vis rodėsi yra mažos ir vis jų negana. O tankiai tie išmananti žmonės, ar tai vienoje ar tai kitoje musų kulturos srityje, buvo priversti ne tam savo spėkias aukauti, kas turėjo musų tautiškam gyvenimui naudėti, ir musų gyvenimą gerinti, bet savo spėkias aukauti gynimui savo „partijos,” „frakcijos,” reikalų” bei „principu.”

Duok Dieve, kad mes kartą priėjome prie išminties ir palikimės žmonių išmintaingais ir dirbančiais gerus ir prakilnius darbus, kaip asmeniškai sau, taip ir musų tautai.

Vaidu ir tu begalinį nesutikimų pasekmės galime visi aškiai matyti. Išnyko tarp musų brolių žmonišumas, draugišumas ir meilė. Neapykanta viešpatauja augščiausiam laipsnyje. Spauda užteršta nemalonais ir žemais synonimais ir išsireikiškais. Pastaruoju laiku, galima

tū, jau negali. Pirma: materialas arba žalioji medžiaga jau randasi rankose „trusto” ir, jis nuo „trusto” turi pirkti, o perkant „trustui” tur brangiai mokėti. Antrą, jam išdirbus daiktus, kada brangiaus reikėjo mokėti už žalią medžiagą, ir parduoti reikia brangiaus. Konkurencijos su „trustu” išlaikyti negali, nes „trustas,” matydamas konkurentą prieš save ji slopinā, parduodamas savo išdirbinius taip pigiai ir už tokią žemą kainą, kaip kad mažajam pramonininkui tik vien išdirbimas ir išstatymas ant rinkos prekiav. Mažasis pramonininkas todel turi žlugti, o tada „trustas” ant savo prekių uždeda augštas kainas ir lupa nuo žmonių tiek, kiek jis tik nori. Suvienytose Valstijose minimum ir maximum kainų nustatymui įstatymo dažas kol kas neturi ir todel S. V. žmonių „trustai” ir išnaudoja. Trustas, todel, mano supratimui yra negeista įstaiga.

Kalbėdamas apie jungtinės komercijines įstaigas, turinė omeyje atkreipti musų veikėjų kaip lygiai ir lietuviškos visuomenės domą į šią klausimą. Nes komercijos ypatiškios atsakomybės už save, bet ir užbėga už akių monopolizavimui turėti ir rankas keleto ypaty, kaip kad tai matome Suvienytose Valstijose.

Šiąnate klausime reikyt, ypač darbų, kada einame prie santoša skolų, ir bendro veikimo musų tautos gyvenimo reikaloose, rimčiaus apsistoti ir jis — tą klausimą — netik pagvildenti, bet su juomi supažindinti plačią musų visuomenę, lauki, kad po karės, sugriže musų žmones savo tėvynėn galėtų tas žinias ir išminti sumaudoti savo tėvynės, — savo tautos ir podrangavo asmeniškam labui.

Pačiokas, turime stengtis ir čia Amerikoj, kada jau suėsime vienybę, šią socialės ekonomijos klausimą praktiškai geriausiai narius, yra surašomi, pagal narių suvyginių ir nutarimų į tam tikrą kontraktą, vadinamą „Co-partnership Agreement.” Sebystė galima tverti tiek ant apribuoto laiko, o niekad negalima tverti amžinai arba ant visados. Ištojus vienam nariui iš sebystės, jos gyvavimas automatiškai baigiasi ir, norint ant toliaus ją palaipti, reikia naują kontraktą daryti. Žodžiu sakant, yra tai viena iš keblius ir neparankiausiu jungtinių komercijos įstaigų. Kuo mažiaus yra sebystė narių, tuo geresnės yra pasekmės, o kuo daugiaus, tuo yra bologesnės. Kokybės sebystė gali buti net išvairios ir ypatiškai skaitlių, bei turėti praktiškai amerikiečių lietuvių gyvenimą, pasekmės nekažinkokias atneš. Vienok turime atsižvelgti, kad tos pasekmės nekočios buvo delei priežasties, kad darbe visur stokavo geros systemos ir tvarkos; kaip lygiai ir išminties tame reikale.

Man rodosi, kad mes jau turime ganetinai žmonių, kurie gerai išmano ko-operacijų reikalus. Bet esant pas mus partijoms ir partijs, frakcijoms ir frakcijomis, religiškomis ir politiškomis, o veikėjus bei gerai reikalus išmanančius žmones paskyrstant į „košernus” ir į „nekošernus.” Tokiu budu ir spėkios vis rodėsi yra mažos ir vis jų negana. O tankiai tie išmananti žmonės, ar tai vienoje ar tai kitoje musų kulturos srityje, buvo priversti ne tam savo spėkias aukauti, kas turėjo musų tautiškam gyvenimui naudėti, ir musų gyvenimą gerinti, bet savo spėkias aukauti gynimui savo „partijos,” „frakcijos,” reikalų” bei „principu.”

Budamas tad dalininku tos auksos aš išėjau iš kantrybės ir šiandien nusprendžiau viešai kreiptis ne prie L. S. F. komiteto, bet tiesiog prie jūs aukautojai: **Ko-jus tylite, kodel nereikaluojate?**

sakyti, suis mažai kas gero ir naudingo musų laikraščiuose buvo talpinama, — išskiriant porą musų laikraščių. Polemikos ir vaidai; užpuldinėjimai vieni ant kitų, teršimai ir žeminimai garbės vieni kitiems; žeminimai vienu „partiju” perdideli, gi kitų kelių begalo perdėti.

Todel meldžiu vinentaučius imtiesi už plunksnos ir rašyti mano čia užgautame klausime, gvidentį jį ir pasistengti praktikom įgyvendinti. Atsiminkime broliai, kad šis klausimas yra mums labai svarbus, yra tai ekonominis klausimas, jo nepažindami gerai ir nemokamai ekonominį spėkų tinkamai sukoncentruoti su jungtinių, nedaug tegalėsime ir sau asmeniškai ir musų tautai gero atsesti.

Antrą, jeigu rinkti aukas „pargabenimui” pabėgelių, kas galimai užgvartantuoti, kad lietuvių pabėgelių nereikaluojant nuo mus pos? Jog pasak paties gerb. Bulotos „Lietuviai „neištikima” (amerikiečių nukaltas terminas) D-ja nukentėjusiu nuo karės Šelpo Globėja til 70,000 liet. pabėgelių, o apie 130,000 „dievai žino” kuo mažinasi, kaip gyvena.

Yra ir daugiaus gerų klausimų, kuriuose galėtume savas jaunas ir gyvas spėkias indėti. Taigi dirbkime tuos gerus darbus. Ypač prie to širdingai kviečiu ALTS. narius. Pasirodykime broliai, kad tautai dirbame, kaip ir dirbtu reikia.

Sandarietas.

Yra ir daugiaus gerų klausimų, kuriuose galėtume savas jaunas ir gyvas spėkias indėti. Taigi dirbkime tuos gerus darbus. Ypač prie to širdingai kviečiu ALTS. narius. Pasirodykime broliai, kad tautai dirbame, kaip ir dirbtu reikia.

Sandarietas.

Neturin jokio piltumo pries

nieki; dalijiuos visada nuomonėmis su kitaik; godoju kitų persitikrinimus, darbe ypačingai visuomeniškame, geidžiu ir praktikuojant reikštis iš vien, tačiaus tokiam tarptauti, — aš negaliu ilgai.

Šiai klausime reikyt, ypač darbų, kada einame prie santoša skolų, ir bendro veikimo musų tautos gyvenimo reikaloose, rimčiaus apsistoti ir jis — tą klausimą — netik pagvildenti, bet su juomi supažindinti plačią musų visuomenę, lauki, kad po karės, sugriže musų žmones savo tėvynėn galėtų tas žinias ir išminti sumaudoti savo tėvynės, — savo tautos ir podrangavo asmeniškam labui.

Neturin jokio piltumo pries nieki; dalijiuos visada nuomonėmis su kitaik; godoju kitų persitikrinimus, darbe ypačingai visuomeniškame, geidžiu ir praktikuojant reikštis iš vien, tačiaus tokiam tarptauti, — aš negaliu ilgai.

Šiai klausime reikyt, ypač darbų, kada einame prie santoša skolų, ir bendro veikimo musų tautos gyvenimo reikaloose, rimčiaus apsistoti ir jis — tą klausimą — netik pagvildenti, bet su juomi supažindinti plačią musų visuomenę, lauki, kad po karės, sugriže musų žmones savo tėvynėn galėtų tas žinias ir išminti sumaudoti savo tėvynės, — savo tautos ir podrangavo asmeniškam labui.

Jau antras metas baigias kaip lietuvių gabentieji jei ir lavonų jau nebūs! Žmonėms badas ir mirtis yra daug baisesnis, negu pasiliukus gyvime apsigyventi nors ir už Uralo kalnų! Mums ne „pargabenimas” turi dabar rupeti, bet kad žmonės išliktu gyvais. Tai pirmas ir svarbiausias klausimas; „pargabenimas” yra antras.

„Pargabenimai” galėsime po karė rinkti aukas, o dabar turim rinkti idant paskui turėtume ką „gabenti.” Lietuvos išlikę gyvas, nors bus tolimumių Kraštuose. „Gabentieji” yra išskirti gyvai. Tai pirmas ir svarbiausias klausimas; „pargabenimas” yra antras.

Atvažiavus p. Bulotai su Žemaitė, aukaukite visi į aš aukauši, bet tiek „nepargabenimai”, o išmintinai šelpimo tikslui. Surinktas aukas turi siusti tuoju gali siusti kam nori, bilo tik sušelptu badaujančius žmones. O pajudinimui L. S. Fondo, aš jūs klausiu, aukautojai, **ko-jus tylite, kodel nereikaluojate?**

Z. Jankauskas.

surankotos iš „Vien. Liet.” ir „Tėvynės”)

Po 50c.

K. Danilas, Worcester, Mass., Danienė, Worcester, Mass.

Po \$1.00:

P. S. Grand Rapids, Mich. \$1.00

K. Grinius, Worcester, Mass., J. Vitas, Worcester, Mass., J. Rindzevičius, Worcester, Mass., K. Juka, Worcester, Mass., Žmogus, Worcester, Mass., M. Ungurė, Worcester, Mass., P. J. Miller, Worcester, Mass. J. Slitskis, Baldwinsville, N. J., Al. Zalpis, So. Omaha, Nebr., K. Janavičiūnė, So. Omaha, Nebr., V. Jankauskas, Cleveland, Ohio.

Po \$2.00:

J. Skinderis, Clinton, Ind., K. Aksomaitis, Cleveland, Ohio.

J. Šekevičius, Lawrence, Mass. \$3.00

P. B. Grand Rapids, Mich. \$4.00

Po \$5.00:

T. C. Anksis, Glen Lyon, Pa., K. A. Makarevičius, New Haven, Conn., A. Ramanauskas, Lawrence, Mass.

A. Galinskas, Pittston, Pa. \$5.00

S. Makauskas, Elizabeth, N. J. \$10.00.

B. K. Balutis, Chicago, Ill. \$10.00

</div

žmonės, kurie kad ir skaito liet., laikraščius, bet patis ar nesupranta, ar nesirupina musų kultūriniai dalykai, pav. kadir Lietuvos šelpimui. Taigi prie tokio biznierių bei profesionalų žmonių mums patiemis reikia prieti ir juos paraginti ir geriausia patiemis aukas pažinti. Tam tikslui geriausia turėti iš Gelbėjimo Fondo tam tikros kningelės atukų rinkimai. Jas galima gapti už dyką iš sekretoriaus J. O. Širydo. Aukas surinkus tuoju pasiusti Fondan ir jas garsinti, kad aukautojas matytu, jog jau jos guli geroj vietoj.

Aš labai norėčiau, kad šis mano priminimas prie aukavimo užgautų tū žmonių sielas, kurie dar nera dave aukos iš Gelbėjimo Fonda ir kad jie, kurie suprantą Lietuvos gelbėjimo svarbą, patys knogrečiaus pasiūsty auką. Tai gi tėmyniu, keletas šimtinių tokų žmonių atsiras.

M. Bēdulis.

Laiškai I Redakcijā

Gerb. „V. L.“ redakejai!

Teiksitės indėti Jusų gerb. laikraštini: Esu pabėgėlis nuo karės, atbėgau Petrogradan, kenčiu didžiausiu varža. Turiu brolį Antaną Amerikoje, kuris gyveno Baltimorėje, aš jam rašiau keliis laiškus, bet atsakymo nesulaukiau, — matomai jis apsigyveno kur kitur. Kitai su juom negaliu susinesti kaip per laikraštį. Mes paeinam iš Kriostos parapijos, kaimo Peđžiskių. Jei kas kitas apie ji žinotu, ar jis pati — praneškite.

Juozas Svenciskis.

Zabalkansky pros. 30 kv. 32
Petrograd, Russia.

PABEGELIO LAISKAS.

Andrius Juozapaitis, pabėgęs nuo karės iš Lietuvos prisijuntė mus redakcijon laiškų del perdavimo Juozui arba Petru Kuratinaičiams, bet mes nežinome kur jie gyvena. Todel atsišaukite į mus prisiusdami krasos žemkelį už 2e. Jo antrašas: B. Samsonovski, per N 62 kv. 1, Petrograd, Russia.

PABEGELIO LAISKAS IŠ KAZANIAUS, RUSIJA.

Mielas Brolau ir Sesele!

Esmu sveikas ir dirbu rubu fabrike, uždirbu vieną rublį į dieną. Kazaniui nėra dar taip viskas brangū, mėsos svara galima nupirkti už 20 kapeikų, duonos už bašanėlį 15 kp., tai aš iš savo uždarbio prasimaitinu, dar lieka nedeldieniui ir ant eukraus. Beje, pas mus miiltų svaras 7 kp., kitur girdėtis, kad 35 kp.

Naujienos pas mus nekokios, buvo užsidengusi kazarmė, bet pasisekė užgesinti. Paplydo žmios, kad pradės imti į kariumenę 18 metų amžiaus virsus. Bet kalbama, kad karališkoji Duma nutarisi atidėti iki kovo mėnesio. Prisieis ir man eiti į kariumenę. Dabar imama tik raudon-biliečius ir mėlyn-biliečius. Laikraščiai praneša, kad eina smarkus mūsiai apie Dvinską ir Rygą. Kazanium privėžė daugybė kanuolių, yra ir oficierų ir mokiniai naujai paimtus kareivius kaip greičiau šaudyti. Maž vėliau pavyks vokiečius išvyti iš tėvynės Lietuvos. Dabar aš apie Lietuvą nieko nežinau, ir nežinau ar viskas tenais į pelnus paversta, ar liko nors kas.

Taipgi nežinau ar musų motinėlė ir sesuo išliko gyvos ar ne. Dar man namieje bunaunt Savčino arbatinė sudegė, uždegė bomba sprogdama. Povylas Breivis pra-

puolė pereitą žiemą, ir nežine, kur. Povylas Pursevičius dar rodo gyvas, jis yra paimtas į karę. Daabar mes esame po Šelpimo Komiteto priežiura, komitetas duoda kambarius, malkas ir šviesą. Kurie negali užsidirbtai, tiems duoda ir pinigų. Čiom pažistamų yra nedaug. Buvo čiom atvažiavę Kučinskas ir Mikučiūnenė, bet greitai vėl persiskyrėme. Rašykite man laiškus, aš labai lauksiu.

Su pagarba,

Jonas Vidugiris.

NUO KARĘ PABEGELIAI JIESKO AMERIKIEČIU:

Antanas Pestumikas jieško savo brolio Petro ir giminių gyvenančių Amerikoje. Paeinu iš Marijampolės par. Šumskų val. Puskepurų kaimo. Atsišaukite amstrandu: Gorod Voronež, ugol B. Moskova Niličinskoj Učeniku Antonu Pestukas. Russia.

Viktoras Steponavičius jieško brolių Pranciškaus ir Augustino Steponavičių. Paeinu iš Suvalkų gub. Naum. pav. Lukšių kaimo. Atsišaukite antrašu: Voronež, Gruzovaja N28, Viktorui Steponavičiui. Russia.

Jonas Steipaitis iš Suv. gub., Marijamp. pav., kaimo Degučių jieško dėdės Pijušo Brundzos ir pusbrolio Adolfo Makantauskos, Geležiūnų kaimo, Marijamp. pav., Jieško ir Kazio Kutelio. kaimo Čiuoderiškių, Marijamp. apskr. Atsišaukite antrašu: Voronež, Gruzovaja ul. N28. Jonui Stepanovičiui. Russia.

Šis-tas.

Balandžio pirma.

Paprastai Balandžio (Apriliaus) pirmą yra paprotys vienas kita apgaudinėti. Bet vargai kas nors skaitytojų žino iš kur atsiartas paprotys. Tuom tarpu Balandžio pirmos dienos gana žinėdi historija.

Francijos mokslinčiai mano, kad Balandžio (Apriliaus) pirmos dienos žaislės yra liekanos senovės stabmeliškos (pagoniškos) šventės, greičiausiai tai kelė kilmės, nes tą dieną budavo vienas kito prigaudinėjimai varan stabmeliškos dievės Vestos. Keltai apgaudinėdami tą dieną vienas kitą, išreiškė apgaudingu ma to meto laiko oro. Tas gal buti teisybė, delto, kad Balandžio pirmos dienos apgavystės pirmiai atsiardo pas francuzus, iš kur jau perejo į Volkietiją ir kiaišas.

Vokiečiai gi historikai mano, kad Balandžio pirmos dienos pri-gavystės atnešti iš Indijos. Tenai, Indijoje, senuose lakiuose tuom laiku budavo švenčiamas šventė „Husli,“ laike kurios vienas kita prigaudinėdavo.

Pirmiaus Europoje Balandžio pirmoji diena buvo labai madoje. Daabar gi ta paproti vis labiau ir labiau žmonės pradeda užmiršti. Užmiršta daugiausiai del to, kad ikova už buvę darosi vis suneskę, ir todel žmonės mažiau nori linksminties.

Išabius vardus duoda tą dieną apgaudintiems. Tai angliai apgautaji vadina April-fool (apriliaus kvalys), francuzai — d'avril, o vokiečiai april-narr.

EUROPINĖS KARĘ MAPA.

su anglišku aprašymu kariaujančiu šaliu pajiegų ir tt. Kaina tikta 25ct. Mokestį galite prisijusti pačio stampomis.

J. J. Paukštis & Co.

120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

Polemika

Vokiečiai piktinasi iš kardinolo Merciero veiklumo ir apsiejimo. Jiems nepatinka, kad kardinolas budamas Romoje atsilankė pas Italijos parlamento marius Sig. Lorant ir Destres, esą abu yra masonai. Sig. Lorant buvę išspildytu prof. Francisco Ferrer'o taip vadinamo anarchisto, bet ne „montvydinio“ menceiaus, testamento.

Katalikiška „Koelnische Volkszeitung“ atsiimindama kard. Mercier'o ganytojo laišką saką, kad jis vokiečius lyginę su lieciferiumi ir liepęs visiems Belgijos katalikams bažnyčiose melstis, kad nevidonai butų sumušti.

Neskaiciu kard. ganytojaus laišką, bet jeigu jis vokiečius su lieciferium lygino, tai vargai jis apsiriko. Juk ir lietuvių, kentėdami nuo vokiečių per keliis šimtmiečius sutvėrė savo vaidentuvėje tulė velnių ruši „volkietukais“, pavadinti. Vargai ir patis vokiečiai save su anuolėliais susilygina, nors jie gana „žydiško“ dra sumo turi.

Kaslink kard. Mercier atsilankymo pas tulus masonus, tai galima sakyti, kad jis neprasiskalto kaipo kardinolas prieš kanoniškas Rymo teises ir išstatus, o kaipo žmogus jis prieš humaniškas teises visgi menusišę. Beje, vokiečiai turėtų atsiminti, kad tuluo-se atsitikimuse katalikų krimigai taigi ir kardinolas Mercier yra iš pašaukimo verčiamas netik masonus, bet ir žemiausios rušies žmogžudžius kaijuva Kiaulėnų atlanfykti.

„Volkszeitunge“ klausia ar iš netycią kard. susitiko su Francijos premieru Briandu, kuris yra žinomas kaip priešas katalikų bažnyčios.

Kardinolas Mercier, tiesa, gal buti, turi didelius politiškus gabumus ir juos visaip bando išnaudoti, idant vienu ar kitu budo savo žmonių sunikų padėjimą palengvinti. Tokis darbas nėra pelkštinas, bet atpene didžiausio paguodojimo vertas. Ta juk kiekvienas žino ir nereikia iš to prikliktis.

D. Sargunas.

PAGRAŽINKIT KAMBARIUS

NIEKAS taip nepagražina kambarių kaip puikus paveikslas. Paveikslas

‘PRIE LIUOSYBĖS’

tai butinas kambario pagražinimas. Šis paveikslas yra 28 colių pločio ir 22 colių ilgio.

JAME nupiešiama kaip laike didžiosios rusų revoliucijos žmonės plėšia rusų išstaigas; kaip priverčia virsaitį — valdžios šalininką — suminti caro paveikslą; kaip merginos neša vėliavas.

PAVEIKSLAS nupieštas 6 spalvomis, gabiausiu piešėju. Tokis paveikslas tai gyva atmintis revoliucijos laikų.

DABAR tą labai didelių paveikslų parduodame labai pigiai — tik už 50c. su prisijuntimu.

Reikalaukite ADMINISTRACIJOJE

M. MOREJUS.

Aptiekorius

D-RAS. E. ŽOZANAS.

MOTERIS
JOS GYVENIMO SRYTIS IR JOS PASLAPТИS

(Tasa.)

Persitikrinę, kad jau kudikio vieta — plėvės išejo visos, motina palieka ramiai, o užsiima tik-ką gimusiu kudikiu. Šiuomis laiku motina turi ramiai gulėti lovoje, ištiesus kojas, lengvai aprėdyta ir tyltė. Ją apima šaltis — tai geras ženklas, kuris parodo, kad jau prasidėjo motinėlės eji-mas savo papraston vieton, taigi kraujuo-tekėjimas jau turi apsistoti. Už kokio pusvalandžio viršutinius gimdymo organus numazgoja šiltu vandeniu ir palengvē apšluosto pašildytu abrusu. Visus skalbinius reikiā pakeisti šviežiais. Rankos ir krutis turi but atidengti ir liuosi nuo visokio supaudimo. Gimdymo organai aprūpiami sausais ir biski pašildytais skalbiniais; vidurių aprūpiami drobule ir ant galos gimdymo perneša į kitą čystą lovą. Ta kita lova turi taip buti priruošta, kad sėdynei vieta butų gerai priruošta ir kad motina nereikėtų judinti bent per pirmasias tris dienas. Nekurios moteris tuojuose po gimdymo valgo truputėlį bulijono, bet niekad nereikia tuomet moteriškei duoti daugiau valgyti.

Kaslink tik-ką gimusio kudikio, tai kaip tik buna nupjauta bambelė, tai apžiurima ar nesuaugė kurie nors organai; paskui visoki riebalai prašalinami-nušluostomi aliujotu abrusu ir sausai nušluostoma skalbiniais, paskui gi apvelkamos rankos ir krutinė. Kaip jau augščiau kalbėjome bambelė turi buti perpauta ir liuossas jos galas turi but gerai aprištas ir padėtas ant kairiojo kudikio šono. Paskui kudikio viduriai gerai perrišami. Vystant butinai reikia atsižadeti spilkų.

Kolei kudikis nepradeda žisti krutis, ji galima maitinti duodant kelis lašus cukrinio vandens. Reikia labai sergēti, kad pirmosios kudikio išmatos butų gerai atliktos. Jeigu tik-ką gimus kudikis nekvėpuoja ar turi uždusimo ženklus, tai reikia palengvē trinti jo kunei vandeniu truputėlį atmiežtu uksusu ir judyti rankas. Jei burnelė buna pilna tam tikru tirštu seiliu, galima inkisus mažajį pirštą jas išvalyti, o lupas reikia atsižadeti spilkų.

Bet svarbiausias ir tai geriausias išsimas, tai bent kiek sunkesniame atsitikime, nevilkinant nei vienos minutos reikia kreiptis prie patyrusio gydytojo.

NEŠTUMO LIGOS.

Vėmimas. Kitos neščios moteris labai tankiai nori vėmti. Jei moteris nori vėmti rytmetyje, kuomet ji dar nieko nevalgė, tai tas apsireiškimas pats per save prieina 4—5 mėnesyje. Bet jei buna atsitikimai, kuomet moteris nori vėmti pavalgius kokio nors valgio, tai geriausiai, kad to valgio moteris visai nevalgytų. Moteris neščios pirmu kart, kartais vemiai paskutiniame neštumo mėnesyje, — tas paeina nuo to, kad motinėlė pradeda spausti vidurijus. Siame atsitikime joms galima patarti tankiai, o ne po daug valgyti.

Vidurių užstojimas. Per pirmuosius tris ar keturis mėnesius ar per paskutines kelias neštumo savaites, kuomet motinėlė buna labai žemai nusileidusi į tazą, tai ji spaudžia tiesią žarną ir nuo to buna vidurių užstojimas, kuris kartais net tėsiasi per visą neštumo laiką, nuo kurio išbringsta ir išsiplūcia viduriai, moteriškė jaučiasi neramiai, sumažėja apetus, skauda galvą ir tam panašiai. Kad prasalinti tokį vidurių užstojimą galima patarti gerus pasivaikščiojimus tyrame ore, gerti rytmecias šaltą vandenį prieš valgį, valgyti saldžius valgius ir tt. Jeigu šitas neprashalina vidurių užstojimą, tai reikia imti tam tikras gyduoles, bet kokias gyduoles imti, tai turi patarti gydytojas. Siame atsitikime be gydytojo apsieiti negalima.

Vėnų išsiputimas. Apskritai neštumas pradeda spausti vėnas (gislos, kuriomis kraujas gržta į širdį), nuo ko jos labai persipildo krauju, ypač tas buna labai žymu ant kojų blauzdų ir kitose kojų dalyse ir ant lytiškių organų. Tokis atsitikimas (Tolias bus.)

A.L.T.S. REIKALAI

Pirminkas. — R. Karuža,
2810 Richmond St., Philadelphia, Pa.
Jo draugas. — J. V. Liutkauškas,
164 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.
Susin. Sekr. — Dr. E. G. Klimas,
Philadelphia Hospital, Phila., Pa.
Fin. Sekr. — J. O. Širvydas.
Iždininkas. — M. W. Bush,
109 So. 5th Str., Brooklyn, N. Y.
KOMITETO NARIAI: —
Dr. A. Bacevičius
161 Franklin St., Elizabeth, N. J.
Inž. M. J. Vinikaitis,
207 W. 109th St., New York, N. Y.
PROGRAMOS KOMISIJA: —
Dr. J. Slupas,
1419 No. Main Av., Scranton, Pa.
J. Chmieliuskas,
3249 So. Morgan St., Chicago, Ill.
J. O. Širvydas,
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

PAKVIETIMAS.

Šiuomis kviečiame visus New Yorko ir New Jersey veikėjus prijaučiančius Amerikos Lietuvų Tautinių Sandarai i New Yorko apskričio susivažiavimą. Susivažiavimo tikslai: apkalbėti bėgančius reikalus, surasti platesnius kelius agitavimui už Sandarą ir sutverti apskriti etc.

Programas:

1). Susivažiavimo atidarymas, peržidumo ir komisijų rinkimas.

2). Pranešimai ir pasikalbėjimas apie bėgančius ir kitus reikalus.

3). Musų pozicija link kitų sriovių. Apkalbėjimas apie p. Buloto pasiuntinystę.

4). Atsinėsimai link dabar veikiančių Lietuvoje draugijų bei sriovių.

5). Agitacijos klausimas.

6). New Yorko Sandaros apskričio sutvėrimas.

7). Svečių ir delegatų įėjimai.

Susivažiavimas atsibus nedėlio Balandžio 2 d. 1915 m. p. Draugelio svetainėje, 73 Grand Str., Brooklyn, N. Y. Pradžia ant 10 v. iš ryto.

Sus. reng. komitetas:

J. Ambraziejus.
K. Jankevičius.
B. Šegeauskas.

DAR DELEI „BLOKU.”

Šiuos žodžius rašant dar nėra sugrįžinti į t. v. koalicijos komisiją iš A. L. T. S. centro valdybos anasis memorandumas, apie paduotas katalikų sriovės išlygas susidėjimui del bendro Lietuvos šelpimui darbo. Kuomet bus šiai memorandumas sugrįžęs, ir kiekvienas centro valdybos narys bus savo nuomonės apie tas išlygas išreiškęs, tuomet musų komisija matys, ar dar bus reikalinga kokie žingsniai delei „bloko”, daryti, o gal jau bus šiuo sykiu visos kalbos apie tai pabaigta. Tuomet bus matoma, ar dar reikalinga bus ta komisija, Philadelphia suvažiavime išrinkta, ar jau bus ji paleista.

Bet per visas šias savaites dar tebeina tuli susirašinėjimai tarpe musų veikėjų laiškais. Vieni agituoja kitus, kad butinai turėtų buti jieškomai keliai del bendro Lietuvos šelpimui darbo sriovėms susijungti; kiti vėl, priskaitė iš „Darbininko” ir „Ateities” netikrų pranešimų, agituoja laiškais, kad musų sriovės savęs nenužeminti ir ant katalikų sriovės paduotu išlygų jokiu budu nesutiktu; treti pridėjo naują faktą, pasigriebę iš socialistų laiškų išlo p. Ikso nuomonę, kad tautininkai jungtysi su socialistais.

Vienok, šitas sriovių susidėjimo klausimas, negali gauti sau iš tų agitacijų jokios pagalbos; jis, tas klausimas, jau nei pastumėt nei patraukt; komisija iš tų agitacijų negali pasinaudot, nes, kaip minėjome, visas tas dalykas yra musų Sandaros centro rankose, o ne pas komisija. Todel nėra ko dabar varyti agitacijos nei už komisiją, nei prieš komisiją, kaip tuli savo laiškose daro.

Delei naujos propozicijos — sudėti musų sriovei su socialistais, klausimas tebetoji taip kaip socialistai pastatė savo laikraščiuose. Su juo dabar pakol kas negalima skaitytis, nes padavė ne socialistų Sajunga, bet pavienis žmogus, ir tai dar po pseudonymu paslėps. Delei tokio svarbans dalyko mes turime ne su socialistų pseudonymais kaltētis, bet su ju Sajunga. Berods tuliems iš musų veikėjų tas p. Ikso sumanymas patiko ir kaip minėjome, jau net laiškais agituojama, kad musų sriovė, pametusi derybas su katalikais, imtusi tarties su socialistais. Tačiaus vargai kas iš šito gales išeiti.

Kas skaitē p. Ikxo sumanymą ir skaitē ne apgrabomis, tas jam negalėjo nepastebeti, kad minėtasis pseudonymas musų sriovę sunkiai apkaltina, kad mes esą per Brooklyno seimą padarę klaidą ir nuo socialistų tyčia atskyre.

Dabar mums reikia savo klaidą pataisyti ir vėl prie socialistų fondo prisidėti... Šitokia socialistų nuomonė yra niekas kita, kaip naujas ūliopterėjimas musų vienuomenė į veidą. Nežinoma, ar daugelis iš musų sriovės veikėjų šituo ūliopkiui pasigerbės. Toki ūliopkiui mes gavome iš nuo katalikų, kuomet po ju Chicagoje buvusio „seimo,” jie mus pavadino „atskalunais.” Mes negalime sukti ant katalikų sriovės išlygų, istojimo į juju Tautos Fonda, taip lygiai negalime sukti ant istojimo į socialistų fondą. Abu tolkie žingsniai musų sriovę politiskai žydyti.

Mes kaip tautiečių demokratų sriovė turime visas, ar bent reikalingiausias istaigas suorganizavę, ir nereikaluojame jokios talokos nuo priešingų sriovės. Jeigu norėjome sukti su sriovėmis į kataliciją ar bloką (kaip lygus su lygiais), tai delto, kad manėme, rasi musų kitos sriovės pamatys naudę dirbtį išvieno musų nelaimingai tėvynei. Bet kuomet paširodė, jog musų kitos sriovės tebevarinėja savo siaurą politiką, ir per su jais susidėjimą mus nori nužeminti ir nusilpninti, tai rodos kito kelio neliks, kaip darbuoti musų senai išdirbtis keliais.

SOCIALISTAI KALBA APIE „TAIKĄ.”

Socialistų partijos pirmininkas, Morris Hillquit ir socialistas kongresmamas, Meyeris London, užreikštė viltį, jogie greitu laiku ižyksianti Europoje taika. Tai buvo kovo 8, Cooper Union salėje New Yorke, prakalbos pries susirinkimus minia iš arti 2,000 asmenų.

Pas Hillquit štai kokį faktą privedė. Tai jo žodžiai: „Dabar jau 40 nuoš. socialistų Vokietijoje ēina priešais valdžią ir spiria liaudies kariavus. Lygiai taip yra Austrijoje, o jau Bulgarijoje visi partijai karei priešinasi. Anglijoje ir Italijoje, pirmieiv darbo partijai reikaluojant talokis. Aš sakau jums, kad visas iš socialistų partijos judėjimas galės didžiai išaugti per keletą mėnesių.”

Tai šitaip sako p. Hillquit ex catedra. Jeigu jo žodžius priimi, už teisingą faktą, tai tas parodytu, kad vokiečių, austrių ir bulgarų socialistai jau pamatė savo valdžią nedorą militarizmą.

Katalink anglų ir italių socialistų, tai p. Hillquit netiesą pasakė, ir jam gali tikėti tik jo lengvaidžiai ir prastučiai šalininkai, nes kaip Anglijos taip ir Italijos socialistai veiki vienu balsu prioritaria, kad reikia sykių ir ant visa dos vokiečių militarizmą sutremti, nes tiki tokiu budu bus pradėta nupuldymas Europoje impe-

rializmo, o su tuo, žinoma, laimes demokratija.

Tą faktą patvirtintų ir p. Hillquit nutylėjimas apie socialistus Belgijos, Francijos, Rusijos Serbijos ir Japonijos, nes šitu kariaujančiu šalių socialistai taipgi nori, kad ši karė užsibaigtų sutrėmimu teutonu ir atstatymu sugriaudytų valstijų: Belgijos Serbijos, Montenegro, Lenkijos ir kitu, kurias vokiškasis kardas nuteirojo. Šitame klausime sutinka visas demokratiškasis pasaulyis, ir todėl čionai nieko naujo p. Hillquith nepasakė, nei šitas jokios naujos garbės socialistams nesutinkia. Mes esame užganėdinti kad musų vidurinė tautiečių demokratų sriovė eina su plačiuoju demokratišku pasauly, ir nereikaluojame girtis, kaip socialistai daro, kad „mes tā ir tā padarysim”. (Juk Vokietijos socialistai gyresi per daugelį metų, kad jie galėsia net Kaiserį suvaldyti!)

Ant galo labai abejotinas p. Hillquith tvirtinimas, buk 40 nuoš. Vokietijos socialistų savo valdžiai priešinasi karę bevesti. Juk visiems žinoma, tik du iš jūniesių vokiščių socialistų išdriso, nors silpnai pasipriešinti — tai Liebknecht ir Huesse (ir tai „pasipriešino” tada, kada jau buvo sunaikinta Belgija ir Serbija!) Iš kur p. Hillquith gavo tokias žinias apie vokiščių socialistų nauja krypsni?

Viska suėmus į daiktą, reikia išvesti, kad socialistai panašiai giriši, kad save reklamuotis, kaip toje baikelėje apie jauti ir mus, kad „ir mės arėm...”

Mes atkreipame domą į p. Hillquith delto, kad jis skaitosi „autorium” (tik kompiliatoriu) poros kningu ir vienu iš „didžiausių” socialistų vadovų. Kaip silpnėjai tie jo argumentai!

ANT SANDAROS LAUKO
Is 4 kp. ALTS. veikimo. 4 kp. Philadelphijos Veikėjų Ratelis, laikė savo mėnesinį susirinkimą, 19 d. kovo. Prie kuopos prisirašė 5 nauji nariai. Per susirinkimą kuopos pirmininkas, R. Karuža, paaškino apie „koalicijos” tarybų pasekmes; kaltėjo apie ALTS. plėtojimą ir nurodė buviančio Sandaros veikimo plėjana.

Buvo taip pat svarstyta apie Sandaros padidinimo budus ir narta visų keturių Philadelphijos kuopų įėjimis parentę Sandaros prakalbas, — už kaltėjo kviečti p. J. V. Liutkaušką — Sandaros vice-pirm. Susirinkusieji laikė svarstyti siučių išvairius budus pritraukti prie ALTS. vietines tautiškas draugystės, — ir išskyrstę geriausiam upe kaslink Sandaros ateities.

Dr. E. G. Klimas.
4 kp. ALTS. Raštininkas.

Cambridge, Mass. ALTS. Sandaros 9 kuopos susirinkimas buvo 19 kovo. Pirminku tapo išrinktas Petras Bartkevičia. Daugelis užsimokėjo mėnesinės už čiešius metus. Sekantis susirinkimas bus balandžio 2 d. Tuoju po balandžio 2 d. prisiūsiu visų narių vardo ir pinigus iš tokiu budu matyti stovėti musu 9 kuopos. Mes pasitikim i savo darbą.

Prot. sek. A. Bartkevičia.

Waterbury, Conn. Kovo 19 d. ALTS. 11 kp. surengė prakalbas Lietuvijos svetainėje, 103 Green gatvės. Žmonių nedaugiausiai teatsilankė; gal Juozapas kur laimino bačkutėms apstačė (nes tą dieną buvo šv. Juozapo). Kaltėjas buvo p. M. Šalčius, iš Worcester, Mass.

Pirma kaltėjo apie Lietuvą, nupiešdamas prieš karę lietuvių gyvenimą ir karei ištikus kokią žm-

nės turėjo užkesti baimę ir varga Kalbėtojas sakė, kad labiausiai nukentėjo nuo karės bemokslių, kurie nebuvó apsipažinę su katalikais, geografiniai ir kultūrinių kultūrų nuveikėjų pasinaudoti laike karės. Raganino prie mokslo, apšvietos. Ta vėl plačiai apibrėžamas, ragino, kad aukant kiek glaint del savo brolių nukentėjusių nuo karės. Užbaigus prakalbą p. M. Šalčius rinkimo aukas. Laikė rinkimo, maža mergaitė A. Alyciutė laibai gražiai padakelelavos eiles „Juodas debesis.”

Aukų surinko į L. G. F. \$28.00, o į L. A. F. \$27.5. Viso \$34.70. Aukautojų vardus atidėjome tada, kai bus aukos prisustos — Red).

Po aukų rinkimo p. M. Šalčius kalbėjo apie ALTS. ir jos siekius. Kalbėtojas sakė, jogei prię Sandaros gali prigulėti kokios tai nebutų partijos, nes Sandara nereikaluja atsižadėti partiju: ji gerbia kaip katalikų taip ir socialistų idealus, todėl ir jie turi gerbti tą prie ko Sandara siekia. Anot kalbėtojo: daželyj kuo modangiausia yra kvietkų; baltų, mėlynų, raudonų ir kitokų; tuo jis gradiuota atrodė. Taip ir su musu partijoms. Tik ne dabar, broliai yra laikas rupintis su partijomis, kuo met visai tautai gręsia pavojus! Todėl, broliai eikime, vienykimės prie ALTS., kuri vien tik rupina tautos likim.

Malonus klausytis tokio kalbėtojo, kuris nenžgauna kitų.

Nauju narių prisirašė 19, kai reikia vietinių lietuvių kiltantis tautiškas supratimas.

11 kp. rašt. J. Lukauskas

T. M. D. REIKALAI
T. M. D. VIRGININKŲ ADRESAI:
Prezidentas — Dr. A. J. Zimontas,
3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill.
Vice-Prezidentas — D. A. K. Rutkauskas,
2338 So. Leavitt Str., Chicago, Ill.
Sekretorius — J. Žemantauskas,
797 Bank Str., Waterbury, Conn.
Iždininkas — A. J. Povilaika,
804 Bank Str., Waterbury, Conn.
Kningininkas — M. J. Damionaitis,
901 W. 33rd Str., Chicago, Ill.

TMD. kningu peržiurėtojų apyskaita.

Nuo balandžio 1, 1915 iki Sausio 1, 1916.

Inplauka:

Istojojimas ir mėnesinė mokesčiai \$1,692.25

Už ženklielius 47.00

Už parduotas kninges 105.54

Amkos 1.00

Už kningu apdarus 206.58

Viso \$2,052.37

Buvo bėgantiems reikalams 2,510.10

Viso \$4,562.47

Išmokėta:

Už kningu spaudą, randa, atgas, raštinė ir tt. \$2,132.01

Geležinių kapitalui 205.23

Viso \$2,337.24

Buvo geležiniame kapitalo 1,541.60

Viso lieka bėgantiems reikalams \$2,225.23

Viso TMD. ižde pinigų \$3,766.83

Kningų peržiurėtojai:

Nick. P. Želvis,

Pranas Banis.

IS KUOPŲ GYVENIMO.

Binghamton, N. Y. Kovo 5 d. T.

MD. parengė pirmą koncertą lietuviškoje svetainėje. Vakaras su sidėjo iš dainių, muzikos, monologų, dialogų, deklamacijų ir kitų pamarginių. Kaip dainos, muzika ir kiti veikalai žmonės gana patiko nes pusėtini buvo atlikta, tik nekuriems deklamatoriams delei jųvirių priežiūrių ne pavyko išpildyti savo užduočių; mat tarpe publikos atsirado ketetas švilpukų, kurie prie maziaus deklamatoriaus sustojimo, pradėjo švilpaut; bet matydami didelę sypatiją publikos prie TMD. 52 k. veikėjų, nosi nuleidė — vėl ramiai sėdėjo. Nors čia TMD. 52 k. kuopa susitvėrė tik šių metų pradžioje seuso mėnesio, bet jau turi 32 narius ir

Vardai ir pavardės aukautojų asmenys „Lietuvių Dienoje“ Kovo 4 d., McCaddin Hall, tam surengtame T. F. koncerte kur dalyvavo ir p. St. Šimkus, su prakalbomis.

Dr. J. Misnevicius \$10.00
Dr. J. Valukas \$6.00

Po \$5.00 aukavo šie:

K. Brusolskas, Kun. N. Petkus, P. S. Vilmontas, J. Juozapavicius, P. Zaitkute, U. Mikulskienė, p. Steponavičius, P. Danielius.

Po \$4.00 šie:

A. Petraiunas, p. Norvyšis, P. Bažoras dienos darba.

Po \$3.00:

M. Razinuskas, J. Grebliaus, O. Jonilys, A. Krauškinėnė, J. Laučius, V. Andriuškevičiūtė, A. Trakelis. V. Daubaras dienos darba \$2.50

Po \$2.00:

F. Andriuškevičius, F. Rucis, F. Polivionis, J. Sabutis, J. Būsnius, p. Tikaičia, V. Verbičas, A. Skarbiutė, K. Urbonas, A. Andraitis, P. Belionaitė, dienos darba, P. Tevelavičia, D. Dainauskas, J. Kurmis

Po \$1.00:

P-ss Massiūnas, p. Norvaiša, J. Kirdeikienė, p. Smetona, K. Dobrovolskis, J. Navickas, M. Vinikaitis, M. Marienė, p. Petronaitis, p. Supinskis, B. Petraičia, S. Sliateris, J. Račius, K. Vilkevičius, J. Slikas, P. Paziunus, T. Milioniūtė, M. Montvilienė, p. Trepka, p. Dailidėnas, V. Bieliokas, P. Sliolis, J. Jasinauskas, K. Žemis, B. Masikytė, J. Bagdonas, S. Karmazinas, B. Lavinskaitė, M. Bulota, K. Pivorūnas, M. Pukalskytė, V. Bendoriūnas, K. Dumblis, B. Kadžius, A. Karučiūtė, S. Dailidėnas, P. Auguniūnė J. Dublis, K. Joraša, P-ss Lietuviškė N. N. S. Vizevičia, J. Vizevičienė, J. Globis, K. Sidabra, P. Montvila, J. Krasnickas, J. Danielius, J. Brinza, M. Bučinskas, M. Bučinskienė, p. Ščegauskas, A. Mikulskis, K. Dirsa A. Lietkiutė, T. Adomaitė, I. Merkevičius, J. Jausz, J. Baltrulius, J. Stakas, p. Abramavicius, J. Bagdonas, O. Kaulakiutė, I. Boikas, P. Saika, V. Karalevičienė, p-ss Karalevičienė, A. Mailauskas O. Karaliutė, p. Jankus, p. Kavalaius, P. Sitkauskienė, B. Bendoniene, J. Ramošauskas, M. Savickas, A. Sislackas, O. Janeauskienė, A. Vaitiekunaitė, A. Stankevičius, J. Kripaitis, A. Maslauskas p. Dumbrauskas, J. Ruzkas, J. Petokas, O. Daubarienė, A. Judickas, J. Ratkus, O. Struogienė, K. Dieliajuniutė, J. Laučiškės, P. Kisielius, J. Kivita, M. Jablonskiutė, S. Kairys, S. Simaičiutė, J. Jablonskiutė, J. Sertvietis, O. Sertvietienė, J. Nervauskas, M. Struckevičia, A. Stankevičius.

Smulkų aukų \$34.90
Viso aukų surinkta \$255.40
Už ižangos tiketus \$174.50
Už knungutes ir ženklielius \$14.30
Viso \$444.20
Išlaidų buvo \$69.00
Liko pelno \$375.20
Pinigai likosi pasiūsti į Tautos Fonda.
Vietinio Tautos Fondo Sekretorius:
P. Montvila.

KRASOS DĒZUTĖ.

A. Debesiušas. Jusų korespondencija tiktū, bet negalim sunaudoti, kad truputį pirmiau gavome kitą tokią pat korespondenciją, o dvi panašias dėti laikraštini negalima. Labai atsirošome.

Korespondentui iš Argentinos. Kol mes nežinome korespondentų tikrą vardą ir jo antrašą, toleli tokius anonimiškų korespondencijų negalime dėti. Taip netik nieko nepažymite, bet ir iš koko miesto rašote — nežinome. Ant konverto antspauda Buenos Aires, tai gal iš ten ir rašote. Kitu kartu paduokite savo vardą ir antrašą ir rašykitė trumpiai.

J. Butkus. Ačiu už straipsnelį. Tilps M. Truska. Tebybės Mylėtojas, O. Zalpienė, Vietinis, vienas iš tėvynaičių Tilps sekančiam N. Labai ačiu.

Sandarietis. Labai ačiu. Tame klausime beveik lietuvių laikraštiniuose nėko nebuvu rašyta. Meldžiame daugiau.

Jono sunus. Negalime sunaudoti, — neįsakome.

Kabė. Nežinodami tamysti nei vardo nei antrašo negalime pasinaudoti jusų rasteliu. Kitu kart apart pseudonimo paduokite ir savo vardą bei antrašą.

DIDELIS SUVALKIJOS ŽEMLAPIS (Mapa)

Sutaisė B. K. Balutis

Didumas 28 per 22 coliu. Penkiose spalvose (koliose). Parodo lietuvių kalboje visus miestus, bažnytkaimius, kaimus, pačias, telegrafus, mokyklas, keliaus, geležinkelius, ežerus, upes, rubežiu tarp lenku ir lietuviu ir daugelij kitų dalykų.

“Geriausis žemapis lietuvių kalboj. — Persistato labai puikiai!” — Taip atsiplė apie jis visi laikraštiai.

Kaina VIENAS DOLARIAS

su prisiumtimu į namus.

Reikalaukit pas

J. J. Pauksis & Co.

120 Grand St.

Brooklyn, N. Y.

Reikalingas zeceris prie spaustuvės darbu. Atsišaukite į „Vienvės Lietuvninkų“ 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Nuo 15 d. Balandžio—April 1916

RUSIŠKOS LINIJOS LAIVAI

PRADĒS VĒL PLAUKTI

IŠ Archangelsko Amerikon

TĒMYKITE.
KLEMENSAS VILKEVICIUS
„Vienvės Lietuvninkų“ keliantis agentas

Šiominis dienomis jis lankysis Connecticuito valstijoje: Bridgeport, New Haven, Branford, New Britain, Manchester, Somerville ir Thom-

KL. Vilkevičius
Yra musų ingaliotas rinkti „Vien. Liet.“
prenumerata, ir išskipti nuo senų skaitojo. Taippačiai per KL. Vilkevičių galite duoti knygų užsakymus, apgarsinimus, ir spaudos darbus. KL. Vilkevičius yra musų atsakomybėje.

„Vienvės Lietuvninkų“ Administr.

JUOKŲ SKYRIUS

Mainosi laikai.

Kitu kart p. Šukis buvo draugu Šukiu, buvo socialistų tėvu, jau dabar likosi tik tokiu Šukiu su kuriuom „Laisvė“ ir kalbėti nienori, — tik ranka numoja. Tai aiškiausis priparodymas, kad mai-

nos laikai, o ne žmonės.

***

„Mokslingumas.“

Lietuviško laikraščio redaktorius rašo į anglų intelektmingą dienraštį „Lietuva yra tarp Lenkijos ir Kuršo etc.“ Liekasi išspaustinta: „Lenkija apima Lietuvą ir Kuršą etc.“ Tai anglų dienraščiu redakcijų mokslingumas.

Kukutis.

***

Teisybės iš dugno.

Kvailybė pasiliesta kvailybė, nors ji ir francuiskai bus pasakyta.

Šiuomlaikinių poetų tankiausiai inkvepia ne muzos, bet šeimininkės.

Mintis apie meilę.

Vyrai kartais nenori aplieisti moterį net tada, kuomet ji jam jau nereikalinga.

Apie daugelių moterų mano geriau negu kalba.

Neturi prieš tiktais tas, kurio visi nekenčia.

Meilė tai tiktais priežastis papildymui kokio nors negražumo.

Nustoja proto karta ir tie, kurie niekad jo neturėjo.

Nielko nera kvailesmo už bonką, kuri tuščia.

***

Teatre.

— Panele, aš už sėdynę užmokejau du rublius, o Jūs skrybelė...

— O už mano skrybelė užmokėta 15 rub.

Meilės gaisras paprastai pirmiausiai sudengina turta.

Nors delei skonio nesiginčia, bet patinika tiktais geros.

Pati stipriausia meilė yra ta, kurios mažausiai reikalaujama.

***

Telegrafo naudingumas.

Vienas provincialas atvažiavo į sostainę, apsistoję viešbutyje, kurio antrašą laišku praneše savo pačiai.

Ant rytojaus, išėjės pasivaikščioti paklydo ir pamiršę savo viešbučio antrašą negalėjo jin sugržti. Tuo jis telegrafo pačiai, kuri telegrafo praneše viešbučio antrašą.

Tai kokia telegrafo nauda.

Išėjo iš po spaudos 2-ras numeris „MUZIKOS.“

Turinys teksto:

Žengiamasis.

A. A. Česlovas Sasnauskis.

Šis tas apie dailę.

Apie kelionę-kelionę.

Muzikos Teorija.

Apie musų chorūs iš Žinių.

Paveikslai:

Česlovas Sasnauskis.

Patersonas (N. J.) Liet. Choras.

Turinys gaidi:

Šeriai žirgelis (mišr. chorams.)

Po dvarelių, vaikščiojau (piano).

Per girią, girelę (vaikų chorui)

Šviesi naktis, mėnesienai (dviem

balsams).

Oi vargios, vargos mano die-

nėles.

Aguonėlė (daina-žaislas).

Ant tėvelio dvarelio (mišr. chorams).

Thema ir 2 variacijos (piano).

Šventas Dieve.

Kurs kentėjai.

„MUZIKA.“

3214 Cedar Str., Philadelphia, Pa.

„Muzikos“ administracijos ad-

ministracijos adresas: P. O. Box

172, Brooklyn, N. Y.

Koncertas. Pereitą Nedėlios va-

karą McCaddin salėje atsibuvo

koncertas parengtas vietinio „L.

Šešimo fondo“ skyriaus. Kon-

certo programos išpildyme daly-

vavo gerb. Mikas Petrauskas, p-

nia Buletonė, p-či Jurgeliutė, ir

keletas svetimtaučių: ponas Za-

zulak, ponas Dolin, beja ir ponas

Daunora. Taippačiai chorai ve-

dami p. L. Eremino: Vaikų Chor-

as, Moterų Choras ir Aido Chor-

as. Abelai vakarėlis iš dailės

pusės pavyko, nors buvo keletas

trukumų. Gavo po gėlių buketą

še: Petrauskas, Jurgeliutė (du)

ir ponia Buletonė. Pertraukoję

skaita paskaita ponia Žemaitė ir

trumpai kalbėjo p. Bulota. Buvo

ir auksų rinkimas. Kiek surinkta

neteko sužinoti, nes ponas Nevez

kas užbaigojo pasakė, kad surinkta

„art“ šimto dolarių,“ bet delko

nepasakė pilnos skaitlinės.

nepasakė priežastis. Žmonių bu-

vo neperdang.

taipgi paremti musų prakilnų su manyma.

Vardan Jaun. Lav. Ratelio,
Pirminin. S. G. Kazius.
Raštini. J. Kripaitis.

NATURALISKA SPALVA.

Kožnas patėmija, kad kaip kada jo veidas neturi naturališkos spalvos, kad pasidaro ar tai geltonas, išblýkës ar žilas. Tada reikia butinai nors ką daryti, kad dalykias neitų blogyn. Priežastis gal bus tā, kad pilvai negerau mala. Pirmiausiai kreipkis prie Triner's American Eliksir of Bitter Wine ir vartok jį reguliariskai. Tada vaistas prives viską prie normališko stovio. Viduriai gradiš maliū gerai ir reguliariskai. Apetitas grizž, pilvai sumals viskà kaip priguli ir, veidas gaus naturališka sveika spalva. Gaunamas aptiekose. Prekė \$1. Jos. Triner, išdirbėjas, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago.

Neužmiršk kad nėra geriausio waisto prašalinimui skaudėjimo negu Triners Liniment. Pridėk kartštam vandenyn indėtā skarulį, o išpaskui ištrink gerai su Triners Liniment, o patėmisi rezultatą. Prekė 25 ir 50c. Per pačią, 35 ir 60 centų.

EXTRA!!!

Parsiduoda puilkai akuso krautuvę, biznis gerai sekasi, išdirbtawietas per 30 metų. Priežastis paravino numirė savininkas. Krautuvę galima nusipirkti už priekai manu prekę.

Su pagarbą,
M. W. 135 Grand Str.,
(15) Brooklyn, N. Y.

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda groseris labai geroj vietoj, biznis eina gerai, priežastis pardavimo silpna sveikata. Apygventar tarpe lietuvių ir lenkų. Keletai metai kaip biznyje. Norint sužinoti kreipkitės sekaničiu adresu, o gausit pilnas informacijas apie pirkimą:

J. Ambraziejus.
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

**RAČIUNO JUDOMI PAVETIKSLAI
IS KARĘS IR LIETUVOS BUS
RODOMI BALANDŽIO 1 ir
2 d. DONORA, PA.**

PAJIESKOMA Aš Kazimieras Kalvinas ir Mokalas Tamulavičius pavieškinas ir Mokalas Tamulavičius pavieškinas Vineo Tamulavičius, paeina Traku pav. Krone valstės, Purdininkų kaimo, Vilnius gubernijos. Turime prie jo labai svarby reikalą. Malonėkite atsišaukti ant žemaičių paduoto antrašo. Arba jeigu kas žinote malonėkite pranešti, užk busine daug dėkingi. Kaz. Kalvinas. 3250 E. Edgemont str., Phila., Pa.

PAJIESKAU drango Stanislovo Siruno. Paeina iš Radviliškio parapijos Kauno gubernijos, apie 8 metai gyveno Curtis Bay, Md. Dabar girdžiau gyveno Brooklyn, N. Y. o dabar nežina kur. Jis pats ar kas kitas apie jį žino amlonėkite man pranešti. John C. Monsky, 393 Walnut Str., Newark, N. J.

PAJIESKAU gero kriauciaus, kuris galėtų atlikti gerą darbą kostumėk kelnių, mokesčiai gerai. Kuris norėtų gerai uždirbti malonėkite atsišaukti jis pats, arba jeigu kas apie jį žino malonėsito pranešti ant šio antrašo, užk busine daug dėkingas.

John C. Monsky,
393 Walnut Str.,
Newark, N. J.

PAJIESKAU gero kriauciaus, kuris galėtų atlikti gerą darbą kostumėk kelnių, mokesčiai gerai. Kuris norėtų gerai uždirbti malonėkite atsišaukti jis pats, arba jeigu kas apie jį žino malonėsito pranešti ant šio antrašo, užk busine daug dėkingas.

Jonas Povilaitis,
32 S. Spruce str., Mt. Carmel, Pa.

REIKALINGAS geras bučeris lietuvis, kuris gerai pažista bučerio darbą, ir kuris kalbu gerai lenkiškai. Mokesčiai gerai. Atsišaukite pas D. N. M. Glazer 12 Clermont ave., Maspeth, L. I. N. Y.

PAJIESKAU Adomó Petruškos iš Suvalkų gub. Mariampolės pav., ūnsukis Gmino, Tarpvežių kaimo, pirmiausgyveno Brooklyn, N. Y., o dabar nežina kur. Jis pats ar kas kitas apie jį žino amlonėkite man pranešti.

Bridge Table Co.,
12 Hope Str., Brooklyn, N. Y.

REIKALINGAS darbininkas dirbtas iš steibeli. Maistas ir kambarys. Geras užmokesčiai. Galii atsišaukti ir nemokanti anglų kalbos. Atsiliepkite:

Waterbury, Conn.

REIKALINGA vyru prie ukés darbo, gera mokesčiai ir burdas. Darbas ant visada — žiemą ir vasarą; artesnes žinių galite apturėti apraant save ir indėti markę už 2c. Geo. Kleek, 41 S. Leonard Str. Waterbury, Conn.

VLADO LEŠINSKO

Aptiekoj Drugštoryje galima gauti „Vienvę Lietuvninkų“ pavieniais numeriais, arba užsiprenumeruoti ir duoti apgarsinimus.

Eureka Red Cross Pharmacy 315 Walnut Str., Newark, N. J.

PAJIESKAU pussesers Elzbietai Smalenskiui, Januakui Kaimo, Janavos gmino, Kalvarijos pavieto, Suvalkų g. Taippat Onos ir Petro Smalensku Balaičių kaimo, Liudvinavo parapijos, Suvalkų guber. pirmoji gyveno Boston, Mass., antrėji Baltimore, Md. Malonėkite atsišaukti: Marijona Šinkevičiutė, po vyru Brookiene, 71 Arch Str., Naugatuck, Conn.

DENTISTUI -- GERA VIETA.

Lietuviškas dentistas gali gauti gerą vietą mieste su 5,000 apgyventoju, kuriamas randasi beveik 50 nuošimčių, lietuvių. Gali gauti gerą ofisą. Norėdamas žinot plaičiau kreipkis į:

J. Ed. Thomas,
(12) Thomas Bldg. Westville, Ill.

REIKALAUJAME AGENTŪ.

Po visus miestus ir apigardus lietuviškas apgyventus. Turėdami liuosą laiką nuo savo kasdieninių darbų, galite del musų agentant suradimai farmų pirkėjų kur uždirba geria Commission, ir padarysite broliams lietuviams didi gerą: prirodyste pas mus ant geuliaių farmų apsigyventi apie linkę miesto Scottville, Mich. Didžiausia lietuvių farmerių kolonija Amerikoje, kur yra 360 lietuvių farmerių, kurie turi savo draugystes ir kur tai išleidžia kai kurios lietuvių žemės. Uždirbtas laikraštis ir turi išsirojė nuo vaidžios ekspertų užkininkystės, kuris veltui visiems duoda paminkinės geresnio užkininkavimo. Norint dirbtai del lietuvių gerovės ir del savo pėdžiai krepsties į mūsų kolonistus lietuvius ant ukių. Adresuokite

A. KIEDIS & CO.

Peoples State Bank Building,

Scottville, Mich.

(14)

Extra!!! Extra!!!

Parisiuoda pigaiai Farma 80 akrų žemės su gyvuliais ir visais ukiu padarai. Arklis ir dvir. didelias karves keterios priaugančios. Parisiuduo labai giliai tik už \$2,600. Žemė gera ir derlinga. Farma virš 35 akrų yra durbamos žemės ir apie 10 akrų yra pušies girių. Farma randasi tik pusė mylios nuo puikiaus miestelio, ir labai gražioje vietoje tarpe gyvenančiu lietuvių farmeriu. Nusipirk šią farma ir pusiliai savininku žemės ir ant savęs posu. Si uki parisiduoda greitu laiku užtaip negali, nes turin kiti užsireiškiai. Norinti nusipirkti gražią ukię kreipkitės ypatiskai arba atsišaukite per laiką. Sekančiu antrąnu:

Mr. BAL. STELONIS

BOX 41, PEACOCK, MICH.

(17)

Mr. Clemens Raducha, 324 Palmer st., Detroit, Mich., varsto Severos Vaistų Inkstams ir Kepenims savo kēblumus su inkstais, ir štai ka jisai parašė mūmims: "Aš sirgan daugiaus negu panaudžiu metu. Paskui aš sunėjau apie ši vaista ir likau išgydyti. Todėl aš galu patarti jį kiekvienam, kuris serga nuo inkstu."

Ar Jums Skauda Nugara?

Tai jieškokite priežasties. Skaudėjimas gali buti kiles delei inkstu netvarkos, ir todėl imkite

Severa's Kidney and Liver Remedy

(Severos Vaistų Inkstams ir Kepenims) kad pasiekus kelio į sveikata. Ligu nurodo inkstu arba puslės uždegimas, sulaičymas arba ējimas tiršto šlapumo, skausmingas šlapiaivimas, sutinusios kojos ir galvos skaudėjimas, kiltančių dėlei kēblumų inkstuose, geltligė ir surugės skilvės. Šisai vaistas yra parodės savo vertė pataisyme lovos šlapinimo pas vaikus.

Užkietėjimas

paprastai eina greta su inkstu ligomis, ir kad pagelbėjus gydyme, SEVEROS GYVYBĖS BALZAMAS (Severa's Balsam of Life) dažnai yra pasirodės pagelbingu padėjėju Severos Vaistų Inkstams ir Kepenims.

Kaina Severos Vaistų Inkstams ir Kepenims: 50 centų ir \$1.00. Kaina Severos Gyvybės Balzamo: 75 centai.

Savo aptiekoje reikalaukite Severos Vaistų. Jeigu Jusu aptieka jų neturi, tai užsiskrykite diegus nuo

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

REIKALINGAS geras bučeris lietuvis, kuris gerai pažista bučerio darbą, ir kuris kalbu gerai lenkiškai. Mokesčiai gerai. Atsišaukite pas

D. N. M. Glazer 12 Clermont ave., Maspeth, L. I. N. Y.

REIKALINGAS darbininkas dirbtas iš steibeli. Maistas ir kambarys. Geras užmokesčiai. Galii atsišaukti ir nemokanti anglų kalbos. Atsiliepkite:

Bridge Table Co.,
12 Hope Str., Brooklyn, N. Y.

REIKALINGA gera mergina. Darbas prie abelno namų prižiūrėjimo, pas gerus žmones. Reikalaujant paliodujimo nuo paskiausios vietas. Mokesčiai gerai. Atsišaukite pas L. Kran, 65 E. 120 Str., New York, N. Y. Tel. Harlem — 3842.

REIKALINGAS darbininkas dirbtas iš steibeli. Maistas ir kambarys. Geras užmokesčiai. Galii atsišaukti ir nemokanti anglų kalbos. Atsiliepkite:

Bridge Table Co.,
12 Hope Str., Brooklyn, N. Y.

REIKALINGA gera mergina. Darbas prie abelno namų prižiūrėjimo, pas gerus žmones. Reikalaujant paliodujimo nuo paskiausios vietas. Mokesčiai gerai. Atsišaukite pas L. Kran, 65 E. 120 Str., New York, N. Y. Tel. Harlem — 3842.

REIKALINGAS darbininkas dirbtas iš steibeli. Maistas ir kambarys. Geras užmokesčiai. Galii atsišaukti ir nemokanti anglų kalbos. Atsiliepkite:

Bridge Table Co.,
12 Hope Str., Brooklyn, N. Y.

REIKALINGA gera mergina. Darbas prie abelno namų prižiūrėjimo, pas gerus žmones. Reikalaujant paliodujimo nuo paskiausios vietas. Mokesčiai gerai. Atsišaukite pas L. Kran, 65 E. 120 Str., New York, N. Y. Tel. Harlem — 3842.

REIKALINGA gera mergina. Darbas prie abelno namų prižiūrėjimo, pas gerus žmones. Reikalaujant paliodujimo nuo paskiausios vietas. Mokesčiai gerai. Atsišaukite pas L. Kran, 65 E. 120 Str., New York, N. Y. Tel. Harlem — 3842.

REIKALINGA gera mergina. Darbas prie abelno namų prižiūrėjimo, pas gerus žmones. Reikalaujant paliodujimo nuo paskiausios vietas. Mokesčiai gerai. Atsišaukite pas L. Kran, 65 E. 120 Str., New York, N. Y. Tel. Harlem — 3842.

REIKALINGA gera mergina. Darbas prie abelno namų prižiūrėjimo, pas gerus žmones. Reikalaujant paliodujimo nuo paskiausios vietas. Mokesčiai gerai. Atsišaukite pas L. Kran, 65 E. 120 Str., New York, N. Y. Tel. Harlem — 3842.

REIKALINGA gera mergina. Darbas prie abelno namų prižiūrėjimo, pas gerus žmones. Reikalaujant paliodujimo nuo paskiausios vietas. Mokesčiai gerai. Atsišaukite pas L. Kran, 65 E. 120 Str., New York, N. Y. Tel. Harlem — 3842.

REIKALINGA gera mergina. Darbas prie abelno namų prižiūrėjimo, pas gerus žmones. Reikalaujant paliodujimo nuo paskiausios vietas. Mokesčiai gerai. Atsišaukite pas L. Kran, 65 E. 120 Str., New York, N. Y. Tel. Harlem — 3842.

REIKALINGA gera mergina. Darbas prie abelno namų prižiūrėjimo, pas gerus žmones. Reikalaujant paliodujimo nuo paskiausios vietas. Mokesčiai gerai. Atsišaukite pas L. Kran, 65 E. 120 Str., New York, N. Y. Tel. Harlem — 3842.

REIKALINGA gera mergina. Darbas prie abelno namų prižiūrėjimo, pas gerus žmones. Reikalaujant paliodujimo nuo paskiausios vietas. Mokesčiai gerai. Atsišaukite pas L. Kran, 65 E. 120 Str., New York, N. Y. Tel. Harlem — 3842.

REIKALINGA gera mergina. Darbas prie abelno namų prižiūrėjimo, pas gerus žmones. Reikalaujant paliodujimo nuo paskiausios vietas. Mokesčiai gerai. Atsišaukite pas L. Kran, 65 E. 120 Str., New York, N. Y. Tel. Harlem — 3842.

REIKALINGA gera mergina. Darbas prie abelno namų prižiūrėjimo, pas gerus žmones. Reikalaujant paliodujimo nuo paskiausios vietas. Mokesčiai gerai. Atsišaukite pas L. Kran, 65 E. 120 Str., New York, N. Y. Tel. Harlem — 3842.

REIKALINGA gera mergina. Darbas prie abelno namų prižiūrėjimo, pas gerus žmones. Reikalaujant paliodujimo nuo paskiausios vietas. Mokesčiai gerai. Atsišaukite pas L. Kran, 65 E. 120 Str., New York, N. Y. Tel. Harlem — 3842.

REIKALINGA gera mergina. Darbas prie abelno namų prižiūrėjimo, pas gerus žmones. Reikalaujant paliodujimo nuo paskiausios vietas. Mokesčiai gerai. Atsišaukite pas L. Kran, 65 E. 120 Str., New York, N. Y. Tel. Harlem — 3842.

REIKALINGA gera mergina. Darbas prie abelno namų prižiūrėjimo, pas gerus žmones. Reikalaujant paliodujimo nuo paskiausios vietas. Mokesčiai gerai. Atsišaukite pas L. Kran, 65 E. 120 Str., New York, N. Y. Tel. Harlem — 3842.

REIKALINGA gera mergina. Darbas prie abelno namų prižiūrėjimo, pas gerus žmones. Reikalaujant paliodujimo nuo paskiausios vietas. Mokesčiai gerai. Atsišaukite pas L. Kran, 65 E. 120 Str., New York, N. Y. Tel. Harlem — 384

Advokato pranešimas.

Pranešu lietuviams, kurie padodate man provas, idant aprašytumėte kuoplačiausiai apie atitinkimą koliestos pirmoje grozatoje.

Aš esu tas pats, ką provoje M. Jurkonio prieš Lackawanna mainų kompaniją išgrajinė \$50,000 ir J. Andriušio provoje prieš Readiingo mainų kompaniją išgrajinė \$25,000 tarpe danguelio išgrajintų kitų provų.

(Advokatas)

B. S. Yankaus,

154 Nassau St., New York, N. Y.

ADVOKATAS

KAZIS KRAUČUNAS.

Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspektorium Suvienių Valstijų Immigracijos; turvisas tressalės kalpo Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departmentu skyriuose. Gavimini patarimai, kreipkitės laikais, išdėjami krasos ženklių atskymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribūvati patikslai į visas Valstijas ir miestus sulig pareikalavimo. Adresas:

KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law
403 Lyon Building, Seattle, Wash.

GEORGE MATULEVICH

Lietuvis Advokatas.

Pabaiges Tiesu Universitetu, užsiima vedyti provy provyse visuose teismuose.

Ofisai ruimiuse

UNION TRUST BUILDING,
75 Montgomery Street, netoli Pennsylvaniros Dypo, Jersey City, N. J.
Telefonas 247 Jersey City.

NOTARIJUS (REJENTAS)

JUOZ. O. SIRVDYDAS

120 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Kokie tik legališki popieriai ir dokumentai reikia užtvirtinti ir padaryti — čia yra padaroma: Deviernostis, pirkimo bilos, lūdijimai, certifikatai, vekseliai, etc. etc.

Visos sekancios kninges

GALIMA GAUTI

"VIENYBĖS LIETUVINKŲ"
— KNINGŲ KRAUTUVĖJE —

Aisopos Pasakos (297 pasakos su paveikslais) 1.25

Atpadyrta 1.50

Adomas Mickevičius 15

Ar socialistas gali buti kataliku? 10

Augis darbininku judėjimo 15

Lietuvoje 15

Apuoko sapnai 15

Anatomes kningelė 10

Apie kuno išlavinimą 15

Albumas lietuviškos parodos Paryžiuje 1900 m. 40

Apsakos: Paskutinė asarė 10

Geras žmogas, ar nematei?

Keristis: Kol saulė patekės 75

Apie dievu pavydumą 15

Audėjai, (Penkis veiksmų

veiklos teatram) 50

Adomas ir Jieva (pasaka apie pirmuosius žmones) 10

Aukso Obuolio Historija

(Graikių mytologijos žiupsneliai, su pav.) 50

Bagočiaus Išpažintis 40

Baltrus Taruzeris (Drama 3se veiksmuo) 20

Drangijos ir Organizmu

Evolucija (pusl. 187) 50

Darbas (II dalis keturių evangelijų. Emile Zola) 75

Dangus ir žvaigždės. Populiariška lekcija astronominės 10

Davatkų gadinkos 10

Dangaus augštumas ir žmogaus senumas.

Ankyščių šilelis 20

Darbininkų kalendorius 1904 metų 15

Darbininkams Atlyginimo Istatymas 25

Dramos: Rutu Vainikas, Mirga ir Undinė 30

Eglė Žalčių karalienė (Drama 5-se apsireiškimuo) 15

Emigracija. (Apsakos iš emigrantų gyvenimo) 20

Granatų Pavėsyje (Pasakos) 40

Gyvenimas Genovaitės 50

Gudri Nasiš (Juokažaisė 2-se veiksmuo) 15

Gegutė (Elės) 10

Girtuoklių adynos 10

Graudus verksmai 10

Geografijos vadovėlis

Lietuvos mokyklai 75

Gimdymo slėpiniai:

Gyvenimas ir sveikatos

pradžia: Lytis ir šios dienos žmonės; Tėvai ir vaikai;

žmogus ir lytis; Lytiskasis ūn dienų uždavynas 40

Geras ir blogas auklėjimas

vaikai — pavyzdžiuose 25

Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo filosofijos 15

Iš Sirdies, arba doras pamokinimas 15

Istorija Septynių Mokytoju 50

REUMATIZMAS! REUMATIZMAS!

Kodėl kenteti taip dideli skaudėjimai REUMATIZMĄ? Visi juos kiasi iš Reumatizmo, kurie tiktais vartoti aptiekoriaus F. A. URBO-MILTELIO (proskus powder) ir LINIMENTA, tie šiandien yra sveiki. Taigi ir Jūs galite lengvai pasveikti ir sykiu juostis su sveikaisiais iš reumatisku skaudėjimu.

REUMATIZMO MILTELIO ir LINIMENTA galite gauti per pačią tiktais už \$1.25.

Visi kreipkitės adresuodam:

F. A. URBONAS, Aptiekorius,
151 METROPOLITAN AVE.,
(KAMPAS BERRY STREET)
BROOKLYN, N. Y.
Telephone Greenpoint 1411

VIENATINĖ SVETAINĖ

734-736 — 3rd Ave., So. Brooklyn, N. Y.
Galima užsisakyti Balliams, Mitins gamus ir Veselilioms, (vestuvėms) Užlaikau puikius kambarius: atkeliausieji iš kitų miestų ali gauti puikiai nakvynę. Taipgi siekiu draugiškus patarimus.

PUIKIAUSIA IR SMAGIAUSIA LIETUVIAMS UŽEIGA:

Skanus Alus, gardi Aielka, Elius, visoki Vynai ir kvepenti CIGARAI.

Wm. SHEDLOW'S 734-736 — 3rd Ave.

SOUTH BROOKLYN, N. Y.
Telephone 1295 South.

Telephone 3076 Stagg.

HERMAN APELER SALIUNAS

Alus, Vynas, Likierai ir geri Cigarai
398 Grand Street
kampas Rodney st. Brooklyn, N. Y.

Thomas Yermalas

186 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

Didžiausia krautuvė visokių vyriškų ir moteriškų aprėdalu: marškiniai, kalneriai, nektaižiai ir žodžiu sakant visko galima gauti, kas tik yra reikalinga pasirėdymui.

Nepamirškite savo tautiečio

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvių advokatas pabaigę Pennsylvaniros Universitetu, užsiima varamu provy provyse visuose teismuose).

Offisas rūmuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.

Office Phone Peoples 87
Bell 47
Residence Peoples 1100

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA

Svarai užlaikoma, greitas ir priekšankus patarnavimas.

Atvalžiavę svečiai iš kitų miestų ir vietinių atslykių, iš kurių gausi puikių valgijos kokių tik kas pareika lausinti. Priektam užlaikau puikius kambarius naikvynėmis, kaip vietiniams taip ir atkeleviuose iš kitų miestų. Kreipkitės po šiuo adresu.

A. DIRŽULAITIS

102 Grand Str. BROOKLYN, N. Y.

Geriausia dovana draugams Lietuvoje

yra lietuvių kataliku savaitinis laikraštis

"DRAUGAS"

"DRAUGAS" paduoda žinių iš viso pasaule, nušviečia Amerikos lietuvių gyvenimą, seufčių daug skaitymo iš visomenės, politikos, literatūros, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Rusų cenzura "DRAUGA" i Lietuvą inleidžia

"DRAUGAS" atsineša met. \$2, pusė m. \$1.

Užsieniuose metams \$3, pusė met. \$1.50.

DRAUGAS PUB. CO.

1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

Telephone Drover 6114

Vietinė DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA

KRAUTUVĖ

Muzikališku Instrumentu

Pranešu visiems, jog nė užlaikau tikrai lietuvišką krautuvę, kurioj galite gauti Laikrodžių, laikrodžių, žiedų, Spilkių, Kolčikų, Kompasų, Kryžių, Bronzalietyų ir įvairių kitokių daiktų. Taipgi rekordų visokių kalbose su puikiausiomis dainomis ir šokais. Įvairiausio išdarbo Armonikų, Smukų, (Skripkų), Klarnetų, Triubų ir dygybų visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi užlaikau Maldakningių ir visokių gražių Popierių laikams rašyti su įvairiais aprašymais. Visokių magiškų Monų daiktų ir kninges su pagalba kūrių galima padaryti įvairias štukas.

Taipgi taisome visokių auksinius daiktus: laikrodžius, žiedus, branzalietus ir muzikališkus instrumentus; armonikus, smukus, klarnetus, triubus, pianus, vargonus. Darbų atliekam gerai ir pigiai. Užsakymus išsiunčiam greitai ir visas dalis Amerikos ir Kanados. Visi dailiai pirkti mano krautuvėj yra gvarantuoti. Vieną kartą pirkęs pas mus, pasiliksi ant visados musų kostumerių. Taipgi pirkdami daug tavoro ant sių gauname pigiau galime parduoti pigiai. Parduodame agentams. Užlaikome įvairaus tavoro „in stock“. Padarome visokių instrumentus ant užsakymo.

J. Girdes

103 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

Telephone 4659 Greenpoint

M. & V. FURNITURE CO.

A. MALIAUSKAS ir A. VIDZIUNAS, Savininkai.

KLAUSYK LIETUVI!

Pirk pats ir patark savo draugams, kad pirktų RAKANDUS (FORNIŠIUS) pas MALIAUSKĄ ir VIDZIUNĄ. Parduodam gražius ir drutus rakandus į visus kambarius daug pigiaus negu svetimtaučiai. Duodam ir ant lengvų išmokesčių, po \$1 arba \$2 į savaitę, teip, kaip kas nori.

687-3rd Ave. Cor. 21st Street,
Telephone 4263 South So. Brooklyn, N. Y.

DIDŽIAUSIAS LIETUVIŠKAS PARDAVEJAS VYNO IR LIKERIU AMERIKOJE.

SIDNEY F. MILLER

TRADE MARK

WHOLESALE LIQUOR DEALER IMPORTER

116-118 UNION AVENUE NEAR GRAND ST. BROOKLYN, N.Y.

DAUNOROS
TREJOS DEVYNERIOS
arba
TREJANKA

Susideda iš 27 išvairių gydančių žolių ir žaknų.
Sutaisyta su deginė arba virintu vandeniu
yra geriausiai vaistui arba karčiu
vyru del skilio.

Gydo visokias skilvio ligas, nemalima,
gumbą, dispesiją, išputimą, riešenį,
dieglius šonuose, krutinę ir nugaroje,
patrukina, sunkumą ank. krutinės ir
visokias kitas skilvio ligas. Geriausiai
pataiso appetitą.

VARTOJIMAS: Vieną pakeli šitu gydančių
augmenų užmerkti į vieną kvartą čysto spirito
ir tiek pat vandens, arba išverti čystame vande-
niye į po 24 valandų gerti po pusę stiklieto
arba mažiau.

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekarius
229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Kampas North 4-tos gatvės.

"Trejos Devynerios" ("Trejanka") — tai išlikimiausias lietuvių draugas — gydytojas
lyvariose negališe bei ligose. Tačiaus reikia žinoti, kad tik "Daunoros", "Trejos Devynerios",
yra tikrai lietuviškos. Iš kai kuriosios apie kiaušinėles, bet jei nerasite, tai rasyte.
Kite žemiu paduotu adresu, prisūnčiant 35 centus, o tuojuas aplurusite.

Tel. 2320 Greenpoint Telephone 7867 Main
GRABORIUS

JUOZAS GARŠVA

Mano firma gerai atlieka sekancių darbus: išbalansuojant laidojus mirusius ant visokias kapinių. Pagrabus paruošiu nuo papras-

čiausią iki prakilniausių. Parasdamas karieitas laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitiem pasivažinėjimams.

Viršui minėtais reikalais kreipkitės pas mane, o busi užgančinti.

144 NORTH 5th STR. OFFISAI: 264 FRONT STR.
BROOKLYN, NEW YORK.

Puikiausia ir smagiausia lietuviams užeiga pas

Jokuba Kancieriu

Skanus Alus, Arielka, visoki Vynai, Elius ir Havanos Cigarai Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitar nepamirškit šios puikios vietas.

253 Wythe Ave.

Kampas North 1-st Str.

BROOKLYN, N. Y.

Tel. 5311 Greenpoint.

Tel. 279 Greenpoint.
Geriausia lietuviams užeiga pas

JONĄ KULBOKA

Skanus Alus,
Gardi Arielka,
Visoki Vynai,
Kvepianti Cigarai.

291 Wythe Ave.

Kampas So. 1-st Str.

BROOKLYN, N. Y.

NEPAMIRŠKIT

Tautisko Namo,
Extra, parankiausia Salė vescilioms,
Baliam, Teatams ir mitingams.
Skanus alus, gardi degtiné, visoki likerai, puikus Cigarai.
Skanus užkandžiai ir nakvyné.

A. RAZUTIS

101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint

New Plaza Hall

Dvi DIDELĖS SALĖS DEL BALIU, BENKIETU, YPATINGAI VESEILIU IR LINKSMU VAKARÉLIU

PUIKUS KAMBARIAI MITINGAMS ARBA ŠIAIP VISOKIEMS SUSIRINKIMAMS IR T. T.

A. Miller, Savininkas

121-31 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street BROOKLYN, N. Y.
Telephone 4487 Stagg

M. Mierzwiński uzlaiko dvi didelias BUCERNIAS,

kuriose galima gauti visokios MĘSOS užlaikomas pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandžių, visokiu Dešrų ir visaip padarytos Rąkintos Mésos, Jaunu Paršinkų, Kumpiu, Krajavą Taukiniu, ir Kudu Lašinių.

Visados Sviežia Mésa ir čystai užlaikoma.

75 Grand Street 41 Avenue A
Kampas Wythe Ave. -:BUČERNES:- Kampas 3-rd Street
BROOKLYN, N. Y. NEW YORK, N.Y.
Tel. 3359 Greenpoint Tel. 2174 Orchard

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE

S. L. A.

Visi lietuviai rašykitės prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir priegmat, mokédami po 30 c. į ménnesi, gaunate iš S. L. A. po \$6.00 į savaitę pašalpos ligoje.

Reikalaudam informaciją, kreipkitės šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS, S. L. A. Sekr.
307 W. 30th St., New York City.

Tel. 2334 Greenpoint.
PIUKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas PETRA A. DRAUGELI.
Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Nepamirškit šios atsakančiausios vietas, o busi užgančinti.
73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

H. B. ROSENSON,
317-319 Grand St.,
Telephone, 1102 Wmbsburgh
BROOKLYN, N. Y.

PRIETELIAI LIETUVIAI,
12 dideliu ir 12 mažu,

NOREDAMAS GAUTI GERUS CEVERYKUS eik visada pirkti pas Simaną Pociuną. Cia gausi Čeveykus gerų išdirbysčių, kaip EMERSON ir kitų. Reikalau damas užeik.

S. POCIUNAS
127 Grand St., kampas Berry St., Brooklyn, N. Y.

Konkursinis
Geografijos Vadovelis
Kaina 50c.
Apdarytas 75c.
I. J. Paukštis & Co.
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPelled"
Su vienu buteliu
Pain Explerio
Galit askausmu giltine praginti. Siems vaistams del suteipimo negal joki kiti lygtys. Niekas neduoda teip greito palenningimo ir pastoveniai skausmuose Romatizmo, Neuralgijos, Išsisukimo, Sudurdimo t.t. Gaunam visose aptiekų, už 25 ir 50c.
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington St., New York

Tėmykit ant Ankėrio ženklo apsaugojimo

ATEITIS PUBLISHING CO.,
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Jei norite turėti gerą laikraštį, tai užsakykite
"ATEITI"
"ATEITIS" išeina 3 kartus į savaitę: Utarninkas, Ketvergais ir Subatomis darbo žmonėms pilnai atstoja dienraštį.
"ATEITIS" eidama 3 kartus į savaitę paduoda naujausias žinias iš visokios atsakymų visam pasauliui.
"ATEITIS" yra vedama gabių redaktorių, kuriai sandarbininkauja viena iš jų ižymiausiai lietuvių rašytojų.
"ATEITIS" kaina tik \$2.50 metams ir \$1.50 pusei metų. Iš užrubėj \$3.50 metams ir \$2.50 pusei metų. Norintiems "ATEITI" pamatyti, vieną numerį siūnčiame dykai. Adresas:
ATEITIS PUBLISHING CO.,
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

W. SLOMINSKA
Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais
ant Kosciuškos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą
KARUNU, ŠARPU, KUKARDU, ROZETU, BERLNU, MARŠALKINIŲ LAŽU, IR TEIP TOLIAUS.
Turi už garbę apreikipti guodotiniams Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus PI-GIAUSIAI, TEISINGIASIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsiimdamas išdirbiniaisiai įgijau geriausią praktiką ir dėl to galu visko padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.
Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Kada ištikro nori ganit gerą VYNĄ, LIKIERIŲ ar KORDIALĄ užcik pirm pas mns negu pirk si kur.

H. & H. REINER

Distillers & Importers

175 to 197 Stagg Street
Art. Graham Ave.
Brooklyn, N. Y.

PIRMAS LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas.
Vidutiniška cėlia

G. BENSON,

328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

54-522 W. South Al.

MAHANOY CITY, PA

SAULÉ THE SUN.

Du-kai nedelinis laikraštis
Magazinas lietuviškas laikraštis visoje pasaule.

EINA kas UTARNINKĄ ir PĒTNYCIA
Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj Ant viso meto \$2.50
Ant pusės meto \$1.25

EURO-POJE Rosijoje ir Lietuviuje \$2.50
Anglijoje ir Skotlandijoje 15 sh.
Prusioje 15 markių.

Priek tam pilnai užsimokęs
tai kas metas gauna DOVANA
vilkų Kalendorių

Adresavokite:

W. D. Boczkowski & Co

MAHANOY CITY, PA